

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 99,
1939. május 3., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trf. Arad.

Bucuresti:

Minisztartanácsi határozat következtében a len, kender és napraforgó magokból készült lisztet és pogácsát épp úgy, mint a repcelisztet, valamint minden más olajtartalmú növényi termékeket az országból kivinni csak erős és szabad valuta ellenében lehet. Az ilyen exportból származó valutákat teljes egészében a Banca Nationalához kell beszoigáltatni.

Ugyancsak minisztartanácsi határozat alapján 2000 kukoricavetőgépet vásárol a kormány és ezek közül ezret ingyen, ezret pedig 50 százalékos áron szétoszt a kisgazdák között.

Kairó:

A Reuter iroda tudósítójának jelentése szerint azon az értekezleten, amelyet Kairóban a palesztinai és a szomszéd államokbeli arabok tartottak, úgy döntöttek, hogy a következő javaslatot terjesztik az angol kormány elé:

1. A rend helyreállítása után Palesztinában nemzeti kormány alakul palesztinai miniszterekből, akik mellett brit tanácsadók működnek. 2. A következő öt évre 75 ezer lélekben állapítják meg a bevándorlásra engedélyezett zsidók számát, beleértve azokba azokat is, akik az utóbbi időben törvénytelen uton telepedtek le Palesztinában. 3. A zsidók számára történt telekeleadásokat bizonyos feltételeknek vetik alá és ezeket a feltételeket később állapítja meg a nemzeti kormány és a palesztinai angol főbiztos. 4. A palesztinai nemzetgyűlés, amely Palesztina egész lakosságát magában foglalja, három év múlva újból felülvizsgálja a helyzetet és megszavazza a palesztinai alkotmányt.

Beavatott körökben ehhez a jelentéshez hozzáfűzik, hogy abban az esetben, ha a londoni kormány az említett javaslatokat elfogadja, az arabok képviselői azt tanácsolják majd a palesztinai araboknak, hogy azonnal szüntessék be a zavargásokat. (Rador.)

Róma:

Brauschitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka, a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt kénytelen volt utját Sziciliában megszakítani. Ma folytatja utját Tripoliszba és Libiába, ahol május 5-ig marad, majd pedig Rómába tér vissza és itt május 9-ig tartózkodik, hogy résztvehessen azon a nagy katonai parádén, melyet a birodalom kikiáltásának évfordulóján fognak tartani. Május 9-én este Pariani tábornokkal Speziába utazik, megtekinti az ottani katonai erődítményeket, majd május 10-én Genuába megy, ahonnan este tér vissza Berlinbe. (Rador.)

Virginio Gayda a Giornale d'Italia-ban közli, hogy „a bekerítési politika támadó célja nyilvánvalóvá vált. Ennek kézenfekvő bizonyítéka az angol kötelező katonai szolgálat bevezetése, amikor Németország és Olaszország erre semmivel sem szolgáltattak okot. A nyugati demokráciák csak azért vállaltak garanciát a kisállamokért, hogy valami mesterségesen teremtett konfliktus révén azok fenyegetve érezzék magukat. Ebben az esetben a nyugati hatalmak, — írja, — esetleg a támadástól sem riadnának vissza”.

Moszkva:

A május elseje alkalmával rendezett nagy katonai parádét a Kreml előtti téren tartották meg Stalin, Kalinin és a szovjet kormány tagjainak jelenlétében. Vorosilov marsall beszédében a szovjet hadseregét dicsőítette és a következőket mondotta:

— A szovjetorszag hadserege a béke fenntartását szolgálja, de erejével veszélyessé válik mindazokra, akik az ország határait átlépni megkísérik. Ez a hadsereg minden támadót megsemmisít. A szovjet hadsereg az egyedüli, amely nem kívánja a háborút.

Ma dönt Anglia a szovjet-szerződésről!

Amikor már Chamberlain is elveszti hagyományos hidegvérét... — Milyen szempontok szerepelnek az angol javaslatban..?

A nemzetközi politika nagyjelentőségű eseményei

London. Az Evening Standard értesülése szerint szerdán minisztartanács dönt a szovjettel kötendő egyezmény ügyében. A lap szerint Anglia javaslatai a következők: 1. A szovjet erősítse meg Lengyelországra és Romániára vonatkozóan az angol-francia kezességet. 2. A szovjet szavatolja európai szomszédainak: Finnország, Észtország, Lettország és Litvánia határait. Ezzel a szövetség a Balti tartománytól a Fekete tengerig terjedne. Ezzel szemben a szovjet kormány követelésel a következő pontokban foglalhatók össze: 1. Anglia kössön háromhatalmi egyezményt Franciaországgal és Oroszországgal. 2. A három hatalom nyújtson közös szövetséget a Balti és Fekete-tengeri országoknak. 3. Később a szovjet

hajlandó lesz Hollandia, Belgium és Svájc biztonságát garantálni.

Chamberlain miniszterelnök egyébként az alsóházban Attlee őrnagy kérdésére kijelentette, hogy néhány hete a szovjet kormánnyal és másokkal tanácskozásokat folytatnak. Ezeknek befejezése előtt nem áll módjában nyilatkozni.

Wedgewood munkáspárti képviselő: Meg akarja kötni az angol kormány ezt az egyezményt?

A miniszterelnök indulatosan ezt válaszolta: — Hogyne akarná megkötni. A tanácskozások azonban egyelőre még tartanak és azt igyekszünk tisztázni, hogy tulajdonképpen milyen legyen ez az egyezmény..?

Lengyel ellenjavaslatok Danzig kérdésében

Páris. A lapok vezetőhelyen hozzák a lengyel félhivatalos közlést, amely szerint a lengyel kormány a danzigi kérdés tekintetében ellenjavaslatokat kész előterjeszteni. A francia sajtó helyesli ezt a magatartást és felszólítja Lengyelországot ügytelenségének feltétlen megóvására. — A Jour hangoztatja a békés rendezés lehetőségét, de kifejti, hogy a danzigi probléma nem az, ami a cseh kérdés és Danzigot nem lehet egyszerűen feláldozni. — Az Ordre felszólítja Angliát, hogy mutasson ebben a kérdésben szilárdságot, mert ettől függ az európai helyzet.

A Daily Telegraph szerint a lengyel segélynyújtási kötelezettség több pontját tisztázták. Ha például Belgiumot, vagy Hollandiát támogatás érne, ugy az új megállapodás szerint Lengyelország tartozik beavatkozni, mert Anglia szavatolta Belgium és Hollandia függetlenségét. Tisztázták ezenkívül a szovjet segélynyújtásának kérdését is, úgy hogy a szovjet csak a szükségnek megfelelő támogatást nyújtaná Romániának és Lengyelországnak. Az esetlegesen megtámadott

két ország eszerint önmaga kell, hogy meghatározza, hogy milyen segélynyújtást tart szükségesnek a maga részére.

A danzigi problémával foglalkozik az Express Poranny és azt írja, hogy ez a kérdés német feltárlásban sohasem érdekelte Lengyelországot. A danzigi kérdés a német hivatalos demarsok következtében vált aktuálissá és azt alaposan meg kell vizsgálni a német külpolitika módjai és céljai szempontjából. Ezek közé a célok közé tartozik Lengyelország eltávolítása a Balti tengertől, a Visztula torkolatának elfoglalása, a német befolyás növelése az ugynevezett lengyel életterben. Természetes, hogy a lengyel kormány továbbra is éppen olyan visszautasító magatartást kell, hogy tanúsítson és követelnie kell a Danzigban élő lengyelek jogainak és a lengyel érdekek tiszteletbentartását.

A Kurier Poranny leszögezi, hogy a Danzigban élő lengyelek jogait még jobban meg kell védelmezni, mint a múltban, nehogy meglepetések következzenek be.

Új rend az amerikai hadianyag-exportban

Newyork. A sajtó nagy érdeklődéssel foglalkozik a washingtoni kormány döntésével, amely határvon kívül helyezi az Egyesült-Államok semlegességi törvényének „cash and carry” szakaszát, amely a külföldi államokba irányuló hadianyagszállításokra vonatkozik. Ez a szakasz előírta, hogy az Egyesült-Államok hadianyagot csakis készpénzfizetés ellenében adhat el és azokat csakis külföldi hajókon lehet elszállítani. Az utóbbi időben a sokat vitatott semlegességi törvényből most már csak azok a szakaszok maradtak érvényben, amelyek megtiltják az amerikai állampolgárok

számára háboru esetén a külföldi gőzösök használatát és amelyek felhatalmazzák az Egyesült-Államok elnökét, hogy a saját belátása szerint megtilthassa bizonyos országokba a hadianyagszállításokat.

A londoni flottaegyezmény felmondásának következményei

London. A Daily Telegraph szerint miután Németország egyoldalúan felbontotta az Angliával kötött flottaegyezményt, Anglia megszünteti az Egyesült-Államokkal és Franciaországgal 1936. januárjában létrejött szerző-

dését is, amelyben kimondták, hogy 1942-ig nem szerelnék fel a cirkálókra nagyobb kaliberű ágyukat. Az egyezmény felmondása után átalakul az angol flottaépítési program.

Római kritika Moszkváról...

Róma. A nemzetközi helyzetet itt még mindig bizalommal ítélik meg, de felháborodást okoz a szovjet mind nagyobb bekapcsolása az európai politikába. A Popolo di Roma szerint Moszkva olyan megegyezést akar elérni, amelyből csak neki lenne állítólag haszna. Azt követeli, hogy vonják be a biztonsági rendszerbe Hollandiát, Svájcot, Belgiumot, Litvániát, Észtországot és Lettországot is. Ez a kísérlet azonban az olasz lap szerint megbukott. A lap szerint Párisban azt szeretnék, ha Olaszország igyekezne közvetíteni Németország és Lengyelország között.

Weygand francia tábornok, aki napok óta Ankarában tartózkodik, fontos megbeszélés-

ket folytat a török kormány vezető tagjaival. A tárgyalások célja állítólag a Szandzsáknak Törökországhoz való visszacsatolása és a török-francia egyezmény létrehozása. Bonnet külügyminiszter hír szerint ezzel a kérdéssel kapcsolatban hétfőn kihallgatáson fogadta a párisi török követet.

A Daily Express diplomáciai tudósítója úgy tudja, hogy május 15-én Genfben Halifax angol, Bonnet francia külügyminiszterek és Litvinov szovjet külügyi népbiztos fontos megbeszélést tartanak. Ennek a tanácskozásnak a tárgya hír szerint a szovjetnek az angol-francia védelmi szövetségben való közreműködése lenne.

Potemkin, a szovjet külügyi biztosának ankarai utját még mindig a titokzatosság homálya fedi. Potemkin tanácskozásairól a lapok csak a szűkszavú hivatalos jelentéseket közlik anélkül, hogy bármi megjegyzést fűznének hozzájuk.

Közvetlen tárgyalások Olaszország és Franciaország között

Római jelentések szerint a közeli napokban tárgyalások indulnak meg Olaszország és Franciaország között. A tárgyalások folyamán hír szerint Olaszország a következő követeléseket támasztja Franciaországgal szemben:

1. Két tagsági hely a Suez csatorna részvénytársaság igazgató tanácsában.
2. Olasz körzet létesítése Djibuti kikötőben.
3. Az addigi abehaj vasútvonal olasz részen át-haladó szakaszának rendezése.
4. Az 1935-ben létrejött olasz-francia szerződés rendelkezéseinek sürgős alkalmazása, különösen Tuniszra. A lapok megemlítik, hogy ez az utolsó pont lesz a legsúlyosabb, de remélhető, hogy ebben is megegyezést fognak létrehozni.

Az angol-szovjet tárgyalások ügye

Az angol kormány tegnap rendkívüli két és félórás minisztertanácsot tartott. Utána Chamberlain miniszterelnök fogadta az ellenzék vezetőit.

A minisztertanács után az alsóház tartott ülést, amelyen az angol munkáspárt képviselői számtalan kérdést intéztek a kormányhoz az angol-orosz megbeszélések ügyében.

Chamberlain a kérdésekre csupán annyit válaszolt, hogy Halifax lord szombaton fogadta a londoni orosz nagykövetet és a megbeszélések Droszország és Anglia között tovább folynak.

Részletekkel nem szolgálhat.

Az ellenzék képviselői ezután a Romániának, Görögországnak és más államoknak nyújtott angol szavatosság ügyében intéztek kérdést a miniszterelnökhöz.

A Londonban megjelenő Evening Standard című lap foglalkozik az angol-orosz tárgyalásokkal és a következőket írja:

— Az angol kormány folytatja a szovjetországi kormány javaslatainak tanulmányozását. Tekintettel arra, hogy az angol kormány mindezekig nem utasította el ezeket a javaslatokat és ellenjavaslatokat sem tett, tehát nagyon valószínű az, hogy május első napjaiban megegyezésre kerül a sor.

Új négyhatalmi szövetség terve

London. Az Associated Press jelenti: Chamberlain miniszterelnök az alsóház legközelebbi ülésén be fogja jelenteni, hogy az angol-török megegyezést a két kormány megkötötte. A miniszterelnök egyúttal a megegyezés feltételeit is közli az alsóházzal. Ugy tudják, hogy új négyhatalmi szövetség fog alakulni, amelynek tagjai Anglia, Franciaország, Szovjetország és Törökország lennének.

A lengyel-német feszültség

Berlin. (Rador). A Havas ügynökség jelenti a német fővárosból: A német propaganda teljes erőfeszítéssel azon dolgozik, hogy az összes lengyel-német problémákat Danzig kérdéseire redukálja, számítva arra, hogy ily módon foglalhatja el a legkedvezőbb magatartást a "demokrata államokkal szemben. A német sajtótámadások már megindultak Lengyelország ellen, de beavatott kö- rök szerint a sajtóoffenzíva a közeli napokban különös élességet fog nyerni. A sajtóhadjáratot éppen úgy, mint annak idején Csehszlovákia ellen, minden részletében kidolgozták.

Különös jelentőséget tulajdonítanak a magyar

Vitán felül áll

hogymiszeróknál,
legfontosabb a
védjegy:

Palma

esetleges konfliktus esetén ne számítson magyar szimpátiára.

Noha a lapok egyre azt írják, hogy Hitler kan cellár elvárja miszerint úgy Anglia, mint Lengyel ország részéről kedvező választ fog kapni beszédére és igyekeznek aláhúzni a nagy beszéd békés jellegét, beavatott nemzeti szociálista vezető körök meg vannak győződve, hogy a válaszok nem lesznek kedvezőek és kielégítőek. A német propaganda már most azon igyekszik, hogy a kedvező válaszok elmaradása miatt minden felelősséget Lengyelországra és Angliára hárítson el és ne győzi hangoztatni, hogy milyen nagylelkű és nagyvonalú volt az ajánlat, amelyet Németország különösen Lengyelországnak tett.

Április második hetében 168.8 kiló aranyat szolgáltatott be a Jegybankhoz

355 millióval csökkent a bankjegyforgalom

Bucuresti. A Banca Naționala vezetősége most tette közzé a Jegybank április 15-iki hetikimutatását, amely szerint április második hetében 168.80 kg. szinaranyat szolgáltatott be a Jegybankhoz 25.883.161 lei értékben, a mellyel az ércfedezet összege 18 milliárd

414.148.970 leire emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 355 millióval 39 milliárd 200.566.810 leire csökkent. A látra szóló kötelezettségek (girószámlák) végösszege 519 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom csökkenése 874 millió lei. A fedezet arány 6.9 ezrelékkal 37.19 százalékra javult.

Trimbitioni Felicia emlékezete

Kegyeletes ünnepség színhelye volt vasárnap délután a katona-strand, ahol nagyszámu közönség jelenlétében szentelték fel azt a tölgyfakereket, amelyet az elmúlt nyáron tragikus körülmények között elhunyt Trimbitioni Felicia emlékeztére állítottak fel a tragikus sorsu fiatal leány szülei: Trimbitioni Traian iparfelügyelő és neje. Az emlékkeresztet a villanyoszlop mellett emelték, ahol a szerencsétlenség lejátódott. Az aradi Fa és Fémipariskola növendékei által készített keresztet néhány kegyeletteljes sor ismerteti az elmúlt év egyik augusztusi vasárnapjának megrendítő történetét.

Az ünnepségen megjelentek a Ghíba Birta leányliceum tanulói is Bucurescu igazgatónövezetésével. A közönség soraiban ott láttuk többek között Vlad Alexandru tábornok polgármestert, Mateescu Stefan, a villanygyár vezérigazgatóját, Cotioiu Romulus dr. volt polgármestert, Pacuraru Brutust, a kereskedelmi és iparkamara főtitkárát, Domán Sándort, a kereskedelmi terület elnökét, Beles Eugen dr. közjegyzőt és Arad társadalmi életének számos kiválóságát. Az emlékmű besztertelését Popa Iosif görög katolikus esperes végezté el, majd pedig Bucurescu igazgatónö mondott könnyekig megható beszédet a Ghíba Birta leányliceum legjobb tanulójáról, Trimbitioni Felicáról, akinek emlékét mindenkor kegyelettel őrzik meg.

Több mint kétfélmillió lei értékű utburkolási munkákat adott ki árlejtés útján a város

Most írt le azoknak az utjavítási munkálatoknak árlejtése, amelyek versenytárgyalásának kihirdetéséről beszámolt az Aradi Közlöny. Az árlejtési bizottságban Lazar Vasile városi vezértitkár, Ratiu Alexandru, a gazdasági ügyosztály főnöke, Vlad Traian városi mérnök, Dragan Florea főszámvévo vettek részt és mint titkár Derdea Valeriu működött a bizottság mellett. Elsősorban az Avram Iancu-ternek teljesen új burkolattal való ellátására vonatkozó pályázat anyagát dolgozták fel. Legmegfelelőbb ajánlatot a Rossi és Pellegrini aradi cég tette és a munkálatok kiadását, 945.165 lei értékben, ennek megfelelően javasolta a bizottság.

Megjavítják a vasúti felüljáró és a vasútállomás közötti kerámit-uttestet is. Erre a munkára — 207.933 lei költségelőirányzattal — Rossi Pál és Rossi Lajos aradi vállalkozók tették a legmegfelelőbb ajánlatot. Közeli félmillió leies előirányzattal rendezik a vasutizagató-sági palota mellett elterülő vidéki kocsiállomást is. Ezen a helyen a környékről érkező szekerek állomásoznak és a terület karbantartása halaszthatatlanul szükséges. Erre vonatkozóan is Rossi Pál és Lajos tette a legkielelőbb ajánlatot, 482.292 lei költségelőirányzattal. Végül szintén ez a két vállalkozó bizonyult legmegfelelőbb ajánlattevőnek a Carol-körut meghosszabbított részének kikövezésére kiírt pályázatnál is. Amikor a törvényesek közötti villanegyed első fejlődési folyamata már feltétlenül szükségessé tette ennek az új városrészenek utviszonyaival kapcsolatos intézkedést, az először kiírt rész, a törvényesektől az 1. Decembri-uccáig terjedő szakasz kocsiútját aszfaltburkolattal látták el. A városrész azonban itt tovább fejlődött, úgyhogy a Carol-körut egész a vízművek kut-telepéig meghosszabbodott. Ennek az új körutszakasznak régen sürgetett kérését teljesítik most, hogy 650.438 lei értékben kiírták az utvonal kikövezésére vonatkozó pályázatot, amire a versenytárgyalást most már le is bonyolították. Előreláthatólag az összes utépítési és javítási munkálatokra a legközelebbi évben sor kerül.

Oltáravató templomi ünnepség a Mosóczy-telepen

Április 30-án tartották meg a Mosóczy-telepi római katolikus templom búcsúját és az oltáravató ünnepséget, amelyre az aradi, mikalakai, ségái és szilvástelepi hívek is körmenetben vonultak fel. Délelőtt 10 órakor dr. Lakatos Ottó szent széki tanácsos, aradi plébános mondott jünneplves szentmisét Hrubiskó Bálint, Kleindl Mór és Györffy Imre segédletével. Az ünnepi szentbeszédet Oláh Imre hitoktató lelkes mondotta és a költői szépségeken bővelkedő beszédében Szent Józsefet, mint a férfiak igazán követésre méltó példakéjét állította a templomot zsúfolásig megtöltő hallgatóság elé. Az ünnepélyes szentmisén az aradi egyházközség képviselőiben megjelent dr. Széll Lajos egyházközségi elnök és a Mosóczy telepi egyházközség minden tagja. Pintér Lajos egyházközségi elnökkel az élén. Ezután került sor az új Szűz Mária Oltár felszentelésére. Az új, művészeti oltár felszentelését dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, aradi plébános végezte. A templomi búcsúünnepség és az oltáravató déli fél 12 órakor ért véget, amidőn a hívek tömege áhítatos szívvel oszlott szét.

Elhalasztották Jugoszláviában a horvát-kérdés megoldását

Belgrádból jelentik: (Telor). A jugoszláv kormányelnök és Macsek, a horvát ellenzék vezére között létrejött megállapodás nyilvánosságra hozatalát és gyakorlati alkalmazását — a horvát önkormányzat megvalósítását illetően — hirtelen most már csak rövid időre ugyan, de ismét elhalasztották. A halasztás oka, hogy a megállapodást Macsek a horvát nemzetgyűlés elé kívánja terjeszteni jóváhagyás végett. Nagy feltűnést keltett, hogy a horvát nemzetgyűlés összehívása-

val kapcsolatosan Macsek ragaszkodott ahhoz, hogy ennek a gyűlésnek tagja legyen minden olyan képviselő, aki a legutóbbi választások során többséget kapott, még akkor is, ha ezt a többséget nem tudta érvényesíteni, mert a részleges választási rendszer miatt nem kerülhetett be a jugoszláv törvényhozásba. Cvetkovics és Macsek együttes kihallgatását Pál kormányzó-hercegnél, szintén elhalasztották.

Nyolcezertől huszonötezer lei-ig terjedő nyugdíjat kapnak az elaggott írók, vagy hátramaradottaik

Öfelsége II. Carol király szentesítette az írók és műbírálok jóléti pénztárának létesítéséről és szervezéséről szóló törvényt

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király szentesítette az írók jóléti pénztárának megalkotásáról és szervezéséről szóló törvényt. Az új intézményt a társadalombiztosító keretén belül létesítik azzal a céllal, hogy az íróknak, valamint elhalálozás esetén hátramaradottaiknak rokkantsági, agykori nyugdíjat, betegséget és temetkezési segélyt folyósítsanak. A jóléti pénztár támogatását élvezik mindazok, akik a „Román írók társasága” tagjai és akik legalább 10 esztendőn keresztül irodalmi, vagy műbíráói tevékenységet folytattak, megszakítás nélkül, olyan módon, hogy működésükkel hozzájárultak a román nép szellemi közkincsének gyarapodásához.

Kimondja a törvény, hogy azonos elbánásban részesülnek a Románia területén élő kisebb-ségi, román állampolgárságu írók is, akik értékes irodalmi, vagy műbíráói tevékenységet fejtettek ki és akik irodalmi működésükkel hozzájárultak az ország irodalmi színvonalának emeléséhez és a kisebbségeknek az államalkotó többséghez való közeledéséhez.

Az író-nyugdíjat 55 éves korban folyósítják, ha pedig fizikai, vagy szellemi munkaképtelenség

get okozó betegség lép fel, olyan módon, hogy az író kenyerkeresetre képtelenné válik, a nyugdíj folyósítása az 55 éves kornátár előtt is megtörténhetik. A nyugdíjat öt osztályra csoportosítva állapítják meg. Az I. osztály nyugdíj 8000 lei, II. osztály 12.000 lei, III. osztály 15.000 lei, IV. osztály 20.000 lei, V. osztály 25.000 lei. A különböző osztályokba való minősítésnél a következő szempontok az irányadók: 1. Az író irodalmi munkásságának fontossága. 2. Anyagi helyzet. 3. A nyugdíjalaphoz való hozzájárulás mértéke, amit a 11. szakasz 3. bekezdése határoz meg. Figyelembe veszik még a más nyugdíj- vagy jóléti intézményektől esetleg élvezett járandóság nagyságát is. Ebben az esetben az íróknak, vagy hátramaradottainak csak a különbözetet folyósítják, a már élvezett nyugdíj és a megállapított írói nyugdíj közötti eltérés térítésére. Akik nyugdíjazásukat kérik, azoknak mellékelniük kell írásos kérvényükhöz az állampolgársági és anyakönyvi kivonatokat, nyilatkozatot kell csatolniuk anyagi helyzetükről és más nyugdíj-, vagy jóléti intézményhez való viszonyukról, valamint fel kell tüntetniük irodalmi munkásságuk leírását.

Kimélyült Berlinben Magyarország és Németország viszonya

Kedden elutaztak Berlinből a magyar államférfiak

Berlin. Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter berlini tanácskozásait díszes estebéddel zárták le, amelyet Ribbentrop külügyminiszter adott az Esplanade szállodában a magyar államférfiak tiszteletére. Az estebéden mintegy százötvenen vettek részt.

Német szokás szerint már az első tál étel után Ribbentrop külügyminiszter emelkedett szólásra és pohárköszöntőjében többek között a következőket mondotta:

— Miniszterelnök ur! A német kormány számára öröm és megtiszteltetés, hogy Önöket itt üdvözölhetem a német birodalom fővárosában. A legutóbbi események még jobban kimélyítették a két nemzet hagyományos barátságát. Magyarország és Németország barátságának elmélyülése a béke jegyében történik és a béke ügyét szolgálja. Beszéde végén Ribbentrop külügyminiszter Horthy Miklós kormányzóra, a magyar vendégekre és a magyar népre üritette poharát.

A pohárköszöntőre Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök válaszolt, Hangoztatta, hogy a magyar kormány a tengelyhatalmak politikája alapján áll és örömmel működik együtt a tengelyhatalmak államaival, de készséggel hajlandó együttműködni mindazon államokkal is, amelyek a tengelyhatalmak politikáját követik. Pohárköszöntője végén Teleki Pál gróf miniszterelnök Hitler kancellárra, Ribbentrop külügyminiszterre, a kormány tagjaira és a német nép boldogulására üritette poharát.

Hétfőn Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky István gróf magyar külügyminiszter berlini hivatalos tanácskozásukat hétfőn befejezték és kedden délelőtt 11 órakor ülönvonaton visszautaztak Budapestre, ahonnan szerdán délelőtt 9 órakor érkeznek meg. Beszédükre az anhalti pályaudvaron meg-

jelentek a kormány, a párt és a véderő képviselői.

A bucarestii Timpul című lap írja:

— A Le Temps pozsonyi értesülése szerint Szlovákiának Magyarország részéről történő bekebelezése a megvalósulás útján tart. Az a hír kering, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminisz-

Elengedi a városvezetőség a Daciára kirótt 60 ezer leies birságot

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a városvezetőség súlyos illeték-birságot rótt ki a Dacia vendégipari üzem tulajdonosaira azon a címen, hogy a kávéházi terrasz létesítésére az idén nem kértek engedélyt. A végzés értelmében a város a vendégipari helyiség előtt elterülő 150 névzetméter kiterjedésre becsült terraszért 90 ezer lei évi illetéket követelt, mégpedig rendes illeték címén 30 ezer leit, büntetés címén pedig 60 ezer leit.

A Dacia tulajdonosai most headvánnyal fordultak a városvezetőséghez, kérve a büntetés elengedését és a végzés felülvizsgálását. Előadták a vendégipari üzem tulajdonosai, hogy csupán tévedésről lehet szó, mert nem tudtak arról, hogy minden évben meg kell kérvényezni a terraszhasználat jogát. Évek óta nem kérték ennek a jognak engedélyzését, mert egy régebbi város-

ter római látogatásuk alkalmával meggyőzték Mussolini olasz miniszterelnököt arról, hogy elérkezett az alkalmas pillanat Szlovákia bekebelezésére. Mussolini ígéretének birtokában a magyar vezető politikusok állítólag Hitler birodalmi vezér és kancellár beleegyezését kérték.

A pozsonyi házak falain tegnap németnyelvű hirdetések jelentek meg a következő felirással: Az Anschlusst akarjuk. A szlovákok ezeket a hirdetményeket letépték a falról.

Érdekes, hogy a Grenzboten című lap, amely Pozsonyban jelenik meg, eddigi irányával szakítva rendkívül barátságos hurokat penget Magyarországgal kapcsolatban.

Itt írjuk meg egyébként, budapesti Rador-jelentés alapján, hogy Hóman Bálint kultuszminiszter Székesfehérváron nagy beszédet mondott és ebben Magyarország külpolitikai helyzetével foglalkozott. A magyar kultuszminiszter többek között a következőket jelentette ki:

— Magyarország kimélyítette viszonyát Olaszországgal és Németországgal, jóbarátot keresett és talált Lengyelországban és most megkísérli, hogy hasonló összeköttetésre lépessen Jugoszláviával, amely ország lakosságának legnagyobb része szerb és horvát és amely ország a történelem folyamán gyakran fegyvertársa volt Magyarországnak. Magyarország külpolitikája a béke szolgálatában áll, de nem a lemondásos békén alapszik, hanem az igazságos békén. Az ilyen békét akarjuk mi biztosítani, amikor kérjük jogaink elismerését és amikor együtt dolgozunk az igazságtalanságok jóvátételén. A történelmen és a természetben alapuló hatalmas törvények arra kötelezik a Duna medencében lakó népeket, hogy békésen együttműködjenek. Magyarország megerősödése is ezeknek a népeknek az érdekében áll. A magyar békepolitika célja a Kárpátok és Duna medencéjének békéjét helyreállítani, amelyet 20 évvel ezelőtt erőszakkal leromboltak. Magyarországnak semmiéle ellenséges szándéka nincsen a szomszédos államokkal szemben — fejezi be budapesti keltezésű jelentését a Rador.

Kormányzótanács a ruszinföld élén

Budapest. A délutáni lapok közlése szerint rövidesen megjelenik a ruszinföld önkormányzatát szabályozó magyar kormányrendelet. Politikai körökben úgy tudják, hogy a ruszinföld ügyeit öttagu kormányzótanács fogja intézni és ennek élére királyi biztos kerül. Erre a tisztségre állítólag Kozma Miklós, volt magyar belügyminisztert kombinálják, aki a ruszinföldnek alapos ismerője. Helyet kap az öttagu kormányzótanácsban Bródy András volt ruszini miniszterelnök is.

„URANIA PREMIERMOZGO“ Tel.: 12-32.

MA PREMIER!

A „Trader-Horn“ óta készült legszenzációsabb DZSUNGELFILM!

DZSUNGEL
JIM kalandjai:

Az őserdők királya

Eredeti felvételek a dzsungel titokzatos állatvilágából, izgalmas kalandok, exotikus szerelem.
GRAMT WITHERS és EVELYN BRENT-el. 5, 7.15, 9.30

Uj közlekedési rend Aradváros területén

**A gyermekkoosiktól az autóbuszokig minden jármű közlekedését
praktikus intézkedések szabályozzák a rend és a közbiztonság
érdekében**

Az új városi szabályrendelet részletes ismertetése

Május 2-án Aradváros területén életbelépett az az új közlekedési rendelet, amelyet, — mint megírtuk, — még március elején határozott el a város vezetősége. Az új szabályrendelet, amely a közlekedés szabályozásáról szól többek között *bevezeti az egyirányú közlekedést, újra szabályozza a gyalogosforgalmat és megtiltja a lépcsőben való hajtást.*

A rendelet részletes intézkedéseit alább közöljük:

1) Tilos a gépkocsivezetők számára közlekedés közben klaxonok, szirénák vagy egyéb hangoszávu jelzőkészülékek használata. Napközben reggel héttől este kilenc óráig mélyhangú dudával kötelesek a gépjárművek jelezni, este 9 órától reggel hét óráig pedig csak a világitókészülékeket használhatják jelzésre. Ez alól kivételt csak a tűzoltó járművek képeznek.

2. Tilos munkanapon este hattól kilencig, vasár- és ünnepnapokon pedig egész nap a Maria királyné utnak a Bratianu-ucca és Horia-ucca közötti szakaszán

gyermekkoosival közlekedni az utat járda-szélén.

3. Ló és gépjárműveknek, amelyek a vasútállomástól haladnak a város felé, a következő útvonalon kell közlekedniük: Paulian ezredes-ut, Ferdinand király és Maria királyné utak, Berthelot tábornok-ut, mindenütt az utiránynak megfelelő jobboldalon, egészen az Avram Iancu-térig, ahol megszűnik az egyirányú közlekedés kötelezettsége. Azok a járművek, amelyek a városból a vasut felé haladnak a következő utirányt követik: Octavian Goga-ucca, Maria királyné és Ferdinand király-ut, Bihari-ut egészen a vasútállomásig, itt is mindenütt a menetiránynak megfelelően, az utat jobboldalon. Ez a rendelkezés tehát azt jelenti, hogy a mai naptól kezdve

a főútvonalon a vasutról a városba irányuló forgalom mindvégig a római katolikus templom oldalán, a vasutra irányuló forgalom pedig mindvégig kizárólag a főútvonalnak a városi oldalán bonyolódik le.

4. A Maria királyné és Ferdinand király uton tilos traktorok, sulyos járművek: parasztszekerek, társzekerek és egyéb ilyen természetű járművek közlekedése, amelyek számára a következő útvonalat jelölték ki: Ujarad felől: Romanilor-ut, Arenel-tér, Dragalina tábornok körút, a Kulturpalotáig, innen a városi épület háttámaszát a Carol körúton a Mosoiu-, vagy Bolintineanu- és dr. Suciú Ioan-uccán a bihari uton és az Aurel Vlaicu úton keresztül. Ugyanezen az útvonalon közlekednek azok a járművek, amelyek a radnai és simándi városok felől igyekeznek a város felé. A kürtösi vám felől érkező kocsik utvonala pedig a következő: Aurel Vlaicu-ut, Miron Costin-ucca, liget, Mocioniu-ucca, Mihai Viteazul-tér, Gh. Popa, Episcopiei, C. Pop, dr. Ioan Petran uccák. Ezen útvonalról a körutakra való közlekedés, a rendeltetési helyhez (üzlethez, lakáshoz) a legközelebbi mellékútcán történik.

Az összes járművek az utiránynak megfelelőleg kizárólag *csak az utat jobboldalon közlekedhetnek.*

5. Szigorúan tilos járműveknek a Matei Corvin, Averescu tábornagy, Mețianu, Goldis uccákban, az Avram Iancu-téren, a Goga, Berthelot, Eminescu, Bratianu, C. Pop, Moise Nicoară és dr. Ioan Petran uccákban való állomásozása, ami szigorúan az árúk ki, vagy berakodásához szükséges időre korlátozandó, míg személyszállító járműveknel az állomásozási idő maximuma 15 perc.

6. Járműállomáshelyeül a következőket jelölik a városvezetőség: magángépkocsik, turistaautók, tehérgépkocsik, motorkerékpárok számára a Maria királyné uton a volt Palace kávéház és étterem előtt és az 1. Decembrie uccában a Fekete bárny vendéglő mellett. Vidéki kocsik és szekerek számára a Bihari-úton, a vasutigazgatóság palotájával szemben, valamint a gabonavásártéren, a Cetățiu-téren és az I. R. Sirianu-uccában, a vizitorony mellett. Ez utóbbi helyen kizárólag olyan kocsik állomásozhatnak, amelyek árut hoznak a piacra. A bérkocsik állomása nem változik.

7. Tilos olyan parasztszekereknek a közlekedése, amelyeknél

a ló a rud egyoldalára van fogva. Az ilyen kocsikat kétfős ruddal kell ellátni. Egy kocsit csak egy pótkocsit vonthat, amelyet ruddal kell a kocsihoz kötni.

8. Tilos mindennemű jármű számára a lépcsőben való közlekedés.

A kocsik útjeme az útjeme, hogy a lassu közlekedéssel ne akadályozzák a nem állati vontatású járműveknek és kerékpároknak az állati vontatású járműveknek vágójában közlekedniük. A közlekedés minden vonatkozásában az állati vontatású járműveknel és a kerékpároknak előnyt kell adniuk a gépi erejű járműveknek.

9. A gépkocsik sebességének legmagasabb határa 25,

kerékpároké 15 kilométer óránként azzal, hogy a sebessége csökkentendő az utkereszteződéseknél, a tolongásoknál, vagy ha a látási viszonyok kedvezőtlenek, valamint ott, ahol az utat víz, vagy sár fedi, nehogy a jármű sárral locsolja le a járókelőket. Nagyforgalmu uccákban az összes járműveknek uccakereszteződéseknél, vagy összefüggéseknél szabad csak megfordulniuk és csak akkor, ha a vezető meggyőződött arról, hogy megfelelő hely és alkalom kínálkozik a megfordulásra.

10. Azok a szekerek, amelyek a cukorgyárból répaszeletet szállítanak, nem közlekedhetnek a Maria királyné, Ferdinand király és Carol király utakon, a Dragalina körúton, a Tribunal Dobra, M. Corvin, Gr. Alexandrescu, Marasesti és Gh. Popa uccákon.

11. Tilos a kerékpárok számára: a) gyalogjárókon, parkokban és alléban való közlekedés, b) úgy hajtaniuk, hogy kezük ne legyen a kormányon, c) a gépen kimutatott férőhelyen kívül utast magukkal vinniük, d) egymás mellett olyan módon haladniuk, hogy ezzel a forgalmat akadályozzák. Az előirt közlekedés számukra az egymás után való haladás, menetirányban az ucca legszélén, e) minden kerékpáros köteles gépjárműre a rendőrség által kiállított számot elhelyezni, f) este olyan világitóeszközzel kell gondoskodniuk, amely fehér fényt terjeszt és a gép elejére van erősítve, g) tilos kerékpárokat az uccák fákna támasztani.

12. Házból, vagy mellékútcákból való kihajtás alkalmával azokat a járműveket illeti meg elsőbbség, amelyek már az uccán közlekednek.

13. Gyalogjárók kizárólag a járdát használhatják és tilos számukra a kocsiuton való közlekedés, vagy állomásozás,

mint ahogyan a gyalogjárókon való csoportosulás is tilos, ha akadályozza a közlekedést. A gyalogjáró-közlekedés menetiránynak megfelelően mindig jobboldalon történik. Egyik gyalogjáróról a másikra való átkelésnek egyenes vonalban kell történnie, lehetőleg az uccasarkokon, vagy a városvezetőség által megfelelően megjelölt helyeken, semmi körülmények között sem átellenében történő haladva.

Izeltő a megnyitott budapesti Nemzetközi Vásárról

Budapestről jelenti tudósítónk: A meghívott előkelőségek megnyitott sétája után tízezres tömegben lepte el a vásár területét a közönség. És mert az első nap látogatói annyira meglepő újat tapasztaltak a vásáron s ennek hírére is vittek, szombatra még jobban felfokozódott az érdeklődés és még hatalmasabbra nőtt a látogatók serege.

— Mi tetszett a legjobban? Nehéz erre válaszolni, de tény, hogy a legnagyobb tömegek a vásár vendéglője, továbbá a divatrevü, színház és — Japán kiállítása körül tolongtak napestig. A vendéglő ezúttal a Gerbeaud-pavillon klasszikus épületében kapott helyet s a vásár itt állandóan „kosztos bemutatónak” rendez. Olyan ősi ételeket fálalnak itt fel, amiket Pest még nem ismer. Turbolya levest, csatlós csirkét, hajdukáposztát — sok-sok ilyen inyenccfalatot, amelyeknek persze óriási a sikerük, nem is szólva a legkülönlegesebb italokról. — A divatrevü színházban csaknem szakadatlanul folynak a bemutatónak. A hatalmas színház 1500 nézőre van méretezve és ugyszólván reggeltől-estig változó műsorral 25 szebbnél-szebb mannequin mutatja be az öltözködési ipar közel 250 pazar új modelljét. Japán kiállítása exotikumával és káprázató színeivel vonz, de valóban gyönyörű is, hiszen tényleg egy darab Japánt tegezték itten ki.

14. A közúti gépkocsik állomáshelyein tilos bármiféle jármű állomásozása.

15. A bérkocsisok kötelesek nagy gondal vigyázni, hogy kocsijuk, lovuk és összes felszerelési tárgyaik a legnagyobb rendben legyenek, a lovakat jól táplálják és gondot kell fordítaniuk az állatok egészségére is.

A következő szakaszok a rendelet végrehajtásáról és a büntetésekről intézkednek. Kihágás esetén a büntetés egy naptól egy hónapig terjedő szabadságvesztés és 100—2000 leig terjedő pénzbírság, kivéve az első pont megsértését, amikor a büntetőtörvénykönyv 587. szakaszát alkalmazzák. Visszaesés esetén a büntetés maximumát alkalmazzák. A kihágásokat a rendőrség és a város közegei állapítják meg jegyzőkönyv felvétele kíséretében.

Tetténérés esetén az illetékes hatósági közegeknek jogukban áll, — ha a kihágást elkövető beismeri tettét és elfogadja az eljárást — a büntetés minimumának alkalmazásával kibocsátott nyugta ellenében bevételezni a bírságot.

Ebben az esetben a kihágást elkövető nem kerül bíróság elé. Ellenkező esetben ugyanis megindul a bírói eljárás, amire a büntető perrendtartás értelmében a járásbíró illetékes. A büntetéseket a közjvedelmek bevételezéséről szóló törvénynek megfelelően hajtják be, nemfizetés esetén pedig a város javára történő kényszermunkára változtatható át. Ennek megtagadása esetén a büntetés fogsárra változik.

Az új közlekedési szabályrendelettel kancsolatban a városi autóbuszüzemek igazgatósága az alábbi közleményt adta ki: Tekintettel arra, hogy a május elsejével bevezették az egyirányú közlekedést, tudomására hozzuk az utazóközönségnek, hogy az 1., 2. és 3-as vonalon közlekedő autóbuszok útvonalai és megállói módosultak.

Az 1-es vonalon, vagyis az állomás felől jövő autóbuszok a Paulian ezredes úton, a Ferdinand király uton (a városi getnél), a Muresianu-ucca sarkánál, a Crisan-uccánál, a Cloșca-uccánál, a Horia-uccánál, a Fehér Keresztinél, az Avram Iancu-tér és Mețianu-ucca sarkánál, innen a Banatului-úton keresztül az ularadi hídig a megszokott helyeken, míg a hídtól az állomás felé vezető útvonalon az Avram Iancu-tér és Duca-ucca sarkán a Moise Nicoară-ucca sarkán, a dr. Robu-ucca sarkán, a város háza előtt, a lutheránus templom előtt, a Gen. Grigorescu, az 1. Decembrie, a hegyvidéki villamosállomásnál, a viadukt sarkánál, a Virginia Hotáran-ucca sarkánál állnak meg. A 2-es vonalon közlekedő, vagyis Ujaradra haladó autóbuszok továbbra is az Avram Iancu-térről indulnak, azonban ezentúl a színházépületnél lévő megállókról, míg a 3-as, vagyis a Mosóczy-telep felé haladó autóbusz végállomása változatlan és a viaduktig a főútvonalon halad. A többi vonalakon semmiféle változás nem történt.

Ítélet az aradi szikviz-háboruban

Két éve húzódó pereskedésben hozott ítélet május elsején az aradi törvényszék negyedik tagozatának Stanescu-tanácsa, Weisz József aradi szikvizgyáros jelentette fel két esztendővel ezelőtt Stern Lipót szikvizgyárost hitelrontás címén. A törvényszék május elsején hirdette ki ítéletét, amelyben Stern Lipótot hitelrontás címén kéthavú szabadságvesztésre, 5000 lei pénzbüntetésre és 10 ezer lei kártérítésre, illetve költségmegtérítésre ítélte. Weisz Józsefet dr. Lepa Valér állam ügyvéd képviselte. Az ítélet még nem jogerős.

A külföldről érkező utasok mind elismeréssel szólnak arról, hogy milyen kényelmes és zavartalan volt az ideutazás. Az utazási-, vizum- és egyéb kedvezményeket nyújtó *vásárigazolvány* természetesen az utolsó percig árusítják az összes utazást és menetjegyjárodák. A vásárigazolvány ára személynként 3.60 svájci frank, 3 márka, 120 lei, 50 dinár, 30 Kc. vagy 1 USA dollár és ilyen igazolványt bárki válthat magának. Vizum nem kell, azt utólag adják meg Budapesten P. 2.50 kezelési díj lefizetése ellenében.

A vásár visszavonhatatlanul május 8-án este zárul és az utasoknak legkésőbb e nap déli 12 órájáig kell Budapestre megérkeznie, de a külföldiek a vásár utazási- és vizumkedvezményeivel május 18-ig tartózkodhatnak Magyarországon és itt tartózkodásuk alatt Budapestről bármely vidéki állomásra és vissza három külön utazást is tehetnek mindenkor 33 százalékos menetdíjkezdésmenettel.

CORSO-MOZGO
Csütörtöktől kezdődőleg
„A FEKETE SAS”
II-ik és utolsó rész.
Szebb, izgalmasabb, szenzációsabb, mint az első rész.

Calinescu kormányelnök expozéja a céh-képviselők bucaresti-i nagygyűlésén

Bucuresti. Hétfőn tartották a fővárosban a céhek nagygyűlését, amelyen résztvettek Calinescu miniszterelnök, Bujoiu, Ralea, Slavescu, Titeanu és dr. Marinescu miniszterek. Az első szónok Ralea munkaügyi miniszter volt, aki a munkásréteg helyzetével foglalkozott és megállapította, hogy az osztályharcot szító szindikátusok helyébe egy felülről irányított szindikátus lépett, amelyet a munkásosztály örömmel fogadott és hűségét fejezte ki a jelenlegi kormányzat iránt. Elfogadta az új elveket, amelyek alapján kívánságaik kielégítést nyernek. Őfelsége II. Carol király (hosszas élienzés) teljes egyenjogúságot és atyai gondoskodást biztosít a munkásosztály számára. A munkaügyi miniszter ezután felsorolta azokat a reformokat, amelyeket az új kormány megvalósított.

Ezután Armand Calinescu miniszterelnök emelkedett szólásra és felsorolta mindazokat a tényeket, amelyek az új kormány uralma alatt megvalósultak. Amint egy párturalmon alapuló demokrácia nem tudott megvalósítani — mondotta Calinescu — azt megvalósította a tekintély kormányzat, amely a legnagyobb szeretettel viseltetik a munkásság iránt, de amelyeket nem lehetett volna megvalósítani a megértés és Őfelsége II. Carol király kezdeményezése nélkül. Köszönetet kell mondanunk a munkásság képviselőinek, akik a legnagyobb megértéssel álltak rendelkezésünkre. A munkásság volt az, amely nagy erővel járult hozzá a hadsereg felszereléséhez. Kijelentem, hogy az országot meg kell védeni és ezen a téren minden erőfeszítést meg kell tennünk. A határon túli sajtó követelésekkel lépett fel Romániával szemben és azt állította, hogy egy másik hatalom támogatja ebbeli követeléseit. Az ilyen események nem mozdítják elő a szomszédokkal való jó és baráti viszony kifejlését, amelyet kívánunk. Soha egyetlen külföldi állam képviselője sem kívánta tőlünk, hogy áldozatokat hozzunk az ország területének rovására. Hogy a jövőben hasonló kívánságokkal ne lépjenek fel, szükségesnek tartom leszögezni. A román kormány politikája az integritás tiszteletbentartását kívánja célként elérni és ebben a haza minden lakosa egyetért.

Ennek alapján leszögezem, hogy Románia jó viszonyt és barátságot óhajt minden szomszédos országgal és készen áll arra, hogy kulturális és gazdasági téren megerősítse ezt a

viszonyt. Ha azonban olyan kísérletet lát, amely az ország területének megcsönkítésére irányul, akkor a leghatározottabb és a legteretlenebb ellenállást fogja tanúsítani. (Élienzés. Felkiáltások: „Éljen a román hadsereg!”) Ez — folytatta a miniszterelnök — nemcsak a kormány vagy egy politika álláspontja, hanem nemzeti politika, mert az ideál vezet minket, hogy a nemzeti egységet megőrizzük. Az ország minden eshetőségre készen áll.

A kongresszus résztvevői a beszéd befeje-

zése után éjékn tüntetést rendeztek Őfelsége II. Carol király mellett.

Calinescu miniszterelnököt Eftimie Gherman követte a szónoki emelvényen, aki a bányamunkások és az erdélyi munkások nevében, utána pedig Gh. Gheorghescu a magántisztviselők és G. Teodoru a textil és ruházati munkások nevében mondottak beszédet. A gyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, majd pedig a résztvevők menetet alakítottak és a királyi palota elé vonultak.

Őfelsége II. Carol király megjelent a palota erkélyén és végignézte a lelkesen tüntető tömeg felvonulását, amely az Ismeretlen Katoná emlékművéhez érkezett és azt megköszönte.

Hitler és Göbbels beszédei a május 1-i ünnepségek alkalmából

A német vezérkancellár felhívása a német ifjúsághoz — Göbbels Amerikáról po'emizált

Berlin. Hitler kancellár május elsején az olimpiai stadionban a következő beszédet intézte a német ifjúsághoz:

— Ne hallgassatok a hazug és megtévesztő szavakra, amelyekkel egy másik világ részéről árasztanak el benneteket. Meg akarják mérgezni a német népet és megsemmisíteni. Körülöttünk olyan népek laknak, amelyek nem akarják a német egységet és nem akarják, hogy népünket megillessék a legegységesebb életjogok. Számítok rá, hogyha egyszer elérkezik az óra, amikor a tőlünk idegen világ a német szabadságot megtámadja, akkor erre a német ifjúság millió torokból felharsanó tiltakozó kiáltása lesz a válasz. Mi csak fegyverkezünk és dolgozunk tovább és a másik világ ugvis el fog bukni a német egységen.

A kancellár a Lustgartenben rendezett ünnepségek során is felszólalt és többek között a következőket mondotta:

— Mi németek nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy erőnket szétforgácsoljuk. Most ismét jelentkeznek a régi bekerítő politikusok. Közöttük olyanok, akik már 1914-ben is csak a gyűlöletet ismerték. Ez ugyanaz a nemzetközi háborús csoport, mely már akkor is folytatta üzenetét. Nem szükséges hangsúlyoznom, hogy a nemzetközi sajtó napról-napra hazudik, háborúra uszít, gyanúsít és rágalmoz bennünket. Ez nem akadályoz meg bennünket munkánk folytatásában, mert

jól ismerjük ezeket a kreaturákat. Amerikában bojkottot rendeztek a német kivittel szemben. Nézetem szerint célszerűbb lett volna, ha német árukat importálnak. Én is fegyverkezem minden eszközzel, de itt nagy a különbség a mi fegyverkezésünk és mások fegyverkezése között, Németország óriási műveket teremt.

Ezek a művek tíz vagy husz év alatt készülnek el, tehát elég okunk van arra, hogy a békét akarjuk. Az uszítók azonban nem akarják a békét, mert semmit sem teremtenek és semmit sem dolgoznak a béke érdekében. Egyébként ezek az államok mindent tudnak. Azt a beszédet, amit most Önök előtt mondom, Tabouis asszony már tegnapelőtt pontosan tudta. Ezidőszerint a legújabb hazugság az, hogy azt a 20 ezer németet, akik annak idején Marokkóba akartak partra szállni, most Libériában az egyetlen független néger államban akarjuk partra szállítani. Nyolc nap múlva már egyetlen német sem lesz Libériában és ekkor azt fogják mondani, hogy a németek nem Libériába, hanem Madagaszkárra akartak utazni. Ezek a háborús uszítók megkísérik, hogy a népeket ismét pusztulásba hajszolják. Megértik, ha nem bizom olyan emberek nyilatkozatában vagy biztosítékában, akik maguk is háborús uszítók szolgálatában állnak. Minden tisztelem dacára a népszövetségi vezetelle szemben megállapíthatom, hogy a nyugati német erővonalak mégis csak megnyugtatóbban biztosítják szabadságunkat és határaink sérthetlenségét.

Ugyancsak a német nép május elsejei ünnepi alkalmával Göbbels propagandaügyi miniszter a kulturkamarában beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a német nép idén erős nemzetközi feszültség közepette üli meg május elsejei nemzetközi ünnepét. Német ország teljesen immunis a nemzetközi izgatók és háborús rémhírterjesztőkkel szemben, akik a római, párisi és szovjet sajtóban fejtik ki káros működésüket. A német nép tudja, hogy elég hatalmi eszközzel rendelkezik becsületének és nemzeti békéjének megvédésére minden eshetőséggel szemben. Ha az amerikai közírők azt állítják, hogy védelembe kell venni a német kultúrát a nemzeti szocializmussal szemben, akkor erre csak azt felelhetjük, hogy ennél nagyobb szemtelenséget nem is lehet elképzelni.

Kiutasítottak több német sajtó-tudósítót Angliából

London. (Rador.) R. G. Rossel, az Essener National Zeitung londoni tudósítója, aki egyben az angliai németek hírszolgálati irodájának vezetője volt, utasítást kapott az angol belügyminisztériumtól, hogy 15 napon belül hagyja el Anglia területét. A német nagykövetséghez névsort juttattak el azokról a személyekről, akik az angol belügyminisztérium közlése szerint szintén kiutasítottak, akiket hasonlóképpen felszólítottak arra, hogy Angliát 15 napon belül hagyják el.

Megnyitotta Roosevelt elnök a newyorki világkiállítást

„Azt hiszem, a viharfelhők hamarosan eltűnnek és az elkövetkező hónapok közelebb visznek a békéhez”

mányzó beszélt, aki a világkiállítás nagy gazdasági jelentőségét emelte ki. Ezután Roosevelt köztársasági elnök beszélt, aki többek között a következőket mondotta:

Newyork. Az 1939-iki világkiállítást vasárnap délután 19 órakor nyitotta meg La Guardia newyorki polgármester, aki rövid beszédben üdvözölte Roosevelt köztársasági elnököt és a külföldi diplomátákat, akik a világ minden részéről a világkiállítás megnyitására Newyorkba érkeztek. Utána Lehmann kor-

— Ma van Washington százötvenedik születésnapja. Nem véletlen, hogy az Egyesült-Államok megalapítójának másfél évszázados születési napján nyitjuk meg a világkiállítást. Ennek a kiállításnak a szellemét az Unio egykori elnökének a célkitűzése irányítják: az egész világnak a kiállítása ez. Annak a világnak, amely nehéz órákat él át, mely egy súlyos krízis tetőpontjához érkezett. Azt hiszem, hogy a viharfelhők hamarosan eltűnnek majd az égről és az elkövetkező hónapok egyre közelebb visznek bennünket a békéhez.

A köztársasági elnök beszéde után a világkiállítás megnyitásának formáságai következtek.

Egyébként szerdán avatják fel ünnepélyes külsőségek között a newyorki világkiállítás román pavilonját. Az ünnepségen jelen lesz Franklin Delano Roosevelt, az Egyesült-Államok elnöke is, aki elvállalta a román pavilon védnökbizottságának elnökségét. Jelen lesz természetesen az ünnepségen Gustj tanár, a pavillon kormánybiztosa, valamint Radu Irimescu washingtoni román követ is.

Olesó lakásra nincs gondia,

ha megszáll a

METROPOLE-ban
PESTEN, VII. Rákóczi-ut 58.

Kényelmes, modern, meleg folyóvízes, telefonos szobák 5 pengőtől. — Hosszabb tartózkodásnál árengedmény. — Patinás híru étterem. — Remek cigányzene.

E hirdetés felmutatója 10% engedményt kap!

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Hónapra . . . 420 „ || Hét napra 70 „

Megbetegedett Pazsity Bonaventura dr. minorita rendfőnök

Aradon már a kora déli órákban elterjedt a hír: dr. Pazsity Bonaventura, a romániai minorita-rendtartomány főnöke vasárnap hirtelen megbetegedett és állapota — tekintettel magas korára — aggodalomra adott okot. Dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök a közelmúltban érkezett vissza körutjáról: Nagybányán meglátogatta a római katolikus hittudományi főiskolát és azután Nagyváradra utazott, ahol résztvevett a pap-szentelésen. Néhány nappal ezelőtt, amidőn visszaérkezett Aradra, rendtársainak könnyebb hűlésről panaszkodott és vasárnap egészségi állapota már annyira megrendült, hogy kénytelen volt ágybafelelni. A keddre virradó hainalon állapota annyira rosszabbodott, hogy rövid időre elvesztette eszméletét. Betegágyához dr. Palágyi Jenőt, dr. Borsos Bélát és dr. Prohászka Lászlót hívták, akik a beható orvosi vizsgálat után megállapították, hogy hűlésből eredő vese-injekció támadta meg a rendfőnök szervezetét. Az orvosok injekciókkal és érvágással igyekeztek könnyíteni a beteg állapotán s ennek következtében a déli órákban valami csekély javulás állott be. A rendfőnök a déli órákban rendtársainak jelenlétében mély áhítással megáldozott és magához vette a betegek szentségét.

Dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök állapota kedden úgy a délután, mint az esti órákban változatlanul súlyos volt. A kezelőorvosok közül dr. Borsos Béla és dr. Prohászka László keddről szerdára virradó éjszakát a rendfőnök betegágya mellett töltötte. Az Aradi Közlöny munkatársa a késő éjszakai órákban is érdeklődött a beteg állapotára felől, azonban a válasz ugyanaz maradt: az általánosan tisztelt főpap betegsége komoly aggodalomra ad okot.

— **Május 1. Aradon.** Aradváros müniciassága ez évben is a szokásos ceretek között ünnepelte meg május elsejét. Ez alkalommal a vas- és fémmari munkások N. Origorescu-ucca 8 szám alatti helyiségében gyűlt össze a város munkássága, amely nagy érdeklődéssel hallgatta meg Strengar-Demian Sava román és magyar nyelvű beszédét, amelyben a nap jelentőségét méltatta. A szónok részletesen ismertette a munka ünnevének jelentőségét a munkásság szempontjából. Beszédében hangsúlyozta, hogy a munkásság békét óhajt, de minden pillanatban kész hogy az ország határainak megvédése érdekében fegyvert ragadjon. Az ünnepszeg végén hódoló táviratot küldtek Ötletse II. Carol királynak, valamint névleges táviratot intéztek Călinescu Armand miniszterelnöknek, Ralea Mihai munkásevi miniszterhez és Maria Alexandru dr. temestartományi királyi helytartóhoz.

— **Pál jügoszláv herceg május 10-én Rómába utazik.** Belgrádból jelentik: Pál jügoszláv herceg május 10-én háromnapos tartózkodásra Rómába utazik.

— **A török kövárosba érkezett az albán eskirályi család.** Athénből jelentik: Zog volt albán király, Geraldine királyné az újszülött gyermekkel, a királyi hercegekkel és kíséretükkel együtt tegnap Athénből Isztambulba utaztak.

— **Nagyiparos adomány a hadseregnek.** Bucurestiből jelentik: Mociornira nagyiparos hatlovas ágyúteg felszerelését vállalta magára és ezenkívül 250 ezer leit adományozott a háárerődítmények költségeire.

— **A kormánypart listán jelölik a német vezetőket.** Budapestről jelentik: Politikai körökben úgy tudják, hogy a magyarországi Kulturbund, az úgynevezett Busch dr. féle alakulás vezetőit a májusi képviselőválasztások során a kormánypart listáján jelölik. A német vezetők közül valószínűleg Goldschmidt János dr. Mühl Henrik és Fuarsik György dr. jutnak így mandátumhoz.

— **35 millió Lengyelország lakossága.** Varsóból jelentik: Hivatalos kimutatás szerint Lengyelország lakosságának száma egy év leforgása alatt 375 ezer lélekkel gyarapodott. Ez év január elsején Lengyelországnak 35 millió 90 ezer lakosa volt.

— **Colonna herceg Budapesten.** Budapestről jelentik: Colonna herceg, Róma kormányzója hivatalos látogatásra Budapestre érkezett. A kormányzó Szendy Károly budapesti polgármester vendégeként tartózkodik Budapesten.

— **A romániai magyar népközösség bucuresti-i irodája megkezdte működését.** A Romániai Magyar Népközösség bucuresti-i irodája, amelynek Mikó Imre dr. a vezetője, megkezdte működését. Az iroda címe: Dr. E. Mikó, membru in Consiliul National al F. N. R. Bucuresti 3, Calea Victoriei 128a. et II.

— **Nyári munkarend az aradi városházán.** A város vezetőség határozata értelmében szerda, május harmadikától kezdődőleg nyári munkarend lép életbe az aradi városházán. Az új munkarend értelmében reggel 7 órakor kezdődik a munka és délelőtt 2 órakor ér véget. Ünnepeket követő napokon délelőtt nincs hivatal a városházán, hanem délután 3 órakor kezdődnek a hivatalos órák és délután 7 órakor érnek véget. Különben ünnepnapokon és mindenkor, amikor nincs rendes hivatali szolgálat, soros rendszer szerint tartanak ügyeletet a tisztviselők. Ez a szolgálatos rendszer azonban nem a külső — közönséggel kapcsolatos — munkát látja el, hanem kizárólagosan a belső ügyvitelben mutatkozó esetleges szükségességeknek tesz eleget.

— **A tuniszi német főkonzul és feleségének halálos autókatasztrófiája.** Páris, A Havas-iroda jelentik: Tuniszból érkezett jelentés szerint, a várostól 10 kilométernyire halálos autóbaleset érte Biberstein tuniszi német főkonzult. A német főkonzul felesége társaságában tegnap az esti órákban autókirándulásra indult. A város közelében egy ellenkező irányból érkező gépkocsis beleszaladt a főkonzul autójába, amelynek hátsó részét pozdoriárá zúzta. A szerencsétlenséget okozó autóban két tartalékos katona ült, Biberstein és felesége súlyosan megsebesültek, míg a sofőr csak jelentéktelen sebesülést szenvedett. A konzult és feleségét kórházba szállították, ahol két órán belül mindketten meghaltak. Labonne tábornok, francia főkonzul megbízásából Allais őrnagy fejezte ki a tuniszi német konzulátuson a francia kormány részvétét.

— **Milliók csalást lepleztek le Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i bünygyi hatóságok nagy szabású visszaéléseknek jöttek nyomára. Megállapítást nyert, hogy a Creidutul Funciar Rural ké: bucuresti-i tisztviselője: Ion Vlădescu és Iordache Rociu összevásárolta az intézet azon kötelezvényeinek egy részét, amelyek kama szolgáltatása fel volt függesztve. Csalás révén a tisztviselőknek sikerült az említett kötelezvényekkel a pénztámtól egymillió háromszázezer leit felvenniük. Mindkét tisztviselőt letartóztatták.

— **Pénzsegélyt ad a városvezetőség az aradi vakoknak.** Kedd délelőtt az aradi vakok hatfagu tisztelgő-különlegse kereste fel a városvezetőséget és ez alkalommal előterjesztette azt a kérést, hogy a városvezetőség részesítse pénztámogatásban a vakokat. A városvezetőség részéről a kiüldöttség kedvező választ kapott, amennyiben ígért hangozott el az anyagi támogatás megvalósításáról. A városi költségvetésnek az időszerű újításokkal kapcsolatban végrehajtandó módosítása során figyelembe veszik a vakok kérelmét is és segélyösszeget irányoznak elő részükre.

Modern cserépkályhák

különböző színekben és kőzetek. Oc kályhák átira kását, javítását, tájencburkolatok szakszerű elvégzését
Szabó Miklós kályhámester
vállalja: Str. Brati-nu 19

— **Kénkedési vád egy német sportrepülő ellen.** Jeruzsálemből jelentik: Ackermann, ismert német sport repülő India felé haladt gépén. Első leszállása Kairóban volt. Itt azonban ünneplés helyett a legnagyobb közöny várta. A hatósági közegek akadályt gördítettek a repülőgép utjának folytatása elé, de végül mégis kénytelenek voltak a szabályszerű vizummal rendelkező pilótát tovább engedni. Tegnap Jeruzsálem mellett szállt le a német pilóta. Itt még sokkal szigorúbban pántak a német sportrepülővel, akinek gépét lefoglalták. Ackermann utlevélét elkobozták, személyi okmányait elvették. A hatóságok azt hiszik, hogy a német sportrepülő kémiszolgálatot végez.

Autobuszon

— **Ne álljon így, kérem, azzal a könyvvel előttem. Ugy érzem maga, mintha az anyakönyv vezető előtt volnék.**

— **JELENTKEZNIÖK KELL AZ ARADI ORVOSOKNAK ÉS GYÓGYSZERÉSZEKNEK!** A nemzetegészségügyi miniszteriumtól utasítás érkezett az aradvárosi Körvosi hivatalhoz, hogy a város területén működő orvosokról és gyógyszerészekről pontos kimutatás készítenőd. Mivel az aradi főorvosi hivatal rendszeresen vezet ilyen nyilvántartási iveket, itteni viszonylatban mindössze az eddig már felvett adatok kiegészítéséről lehet szó. Így néhány esetben még hiányzik a családi állapotra és katonai beosztásra vonatkozó adatok, amelyeket most azután minden esetben kiégszítenek. Eppen ezért dr. Colloju Romuald városi főorvos felkérte az aradi orvosokat és gyógyszerészeket, hogy hiányzó nyilvántartási adataik kiegészítésére végezt jelentkezzenek május harmadikától kezdődőleg a főorvosi hivatalban.

— **Külfutotta a buenosalresl rendőrség Josefina Bakert és 14 tagu táncsoportját.** Buenos Airesből jelentik: Az európaiak azt hiszik, hogy Buenos Aires élszakal élete nem áll másból, mint táncból és zenéből. A valóságban igen szigorú rendőri törvények vannak életben aminek bizonyítéka az, hogy Baker Josefina aki 16 gyönyörű fiatal görillel érkezett meg, nem léphet fel, mert a törvények értelmében a fiatal görilléknek szállói engedélyt kell felmutatniok, hogy nyilvánosság előtt táncolhassanak. Miután ilyen engedéllyel nem rendelkeztek, az egész társulatot visszaküldték Európába.

— **FÉLÁRU UTAZÁS BUCURESTIBE.** Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága 50 százalékos utazási kedvezményt biztosít május 4-től június 4-ig a bucuresti-i könyvtáron alkalmából. A megváltott jegyek öt napig érvényesek.

— **Budapesti vásárlókatok figyelmébe!** A budapesti nemzetközi vásárral kapcsolatban közöljük, hogy mindazok a vásárlókatok, akik a nemzetközi vásárra felutaztak, megszakítás nélkül május 18-ig tartózkodhatnak Magyarországon, amint az a vásárlókatokványban is szerepel. Kivételes esetekben olyanok, akik gyógykezelétek magukat és ezt orvosi bizonyítvánnyal igazolják, Budapesten meghosszabbíthatják a tartózkodási engedélyüket.

— **Orvosi hír.** Dr. Botis Aurel, a munkásbiztosító főorvosa elköltözött Str. Gh. Popa 3. alá.

— **FUZIONÁLTAK MALAXA ÉRDEKELTSÉGEI.** Bucurestiből jelentik: A Malaxa-konzern vállalatok közgyűlést tartottak és ezen elhatározták a vállalatok fuzionálását, valamint az alapítóke lelemelését. A törzsvállalat, a Malaxa r. t. 690.000.000 leire emelte tőkéjét új részvények kibocsátása révén. A Fabrica de Masini Malaxa 80 millió részvénytőkéjét 310 millió leire emelte. A fuzionált részvénytársaság részvénytőkéje 1 milliárd lei lesz, a bruttó vagyon pedig 5 milliárd 798 millió leire emelkedik.

— **A középiskolák évrázója.** Bucurestiből jelentik: A nemzenevelésügyi miniszterium a tanfelügyelőségekhez a következő körrendeletet küldte az elméleti középiskolák tanévének befejezésével kapcsolatban: A tanítás az említett tanintézetekben május 31-ikén fejeződik be, kivéve a nyolcadik osztályt, amely már május 20-ikán befejezi a tanítást. Junius elseje és nyolcadika között tartják meg a strajer-hetet, a nyolcadik osztály vizsgáit május 22-ikén és 23-ikán, míg a többi osztályok vizsgáit június 12-ike és 28-ika között tartják meg. A vizsgák anyagát később közlik.

— **Az ünnepek alatt sétáló közönségnek kellemes meglepetés volt a „Renaissance“ divatruház új helyisége.**

A Corso kollös közepén (Fischer Eliz-palotában) finoman egyszerű, de modern portale kirakatai dícsérik a cég tulajdonosának, *Kabus Károlynak izlését. A „Renaissance“ divatruház 2 évtizede szolgálja Arad Hölgytársadalmát s bizonyos, hogy új helyiségében még fokozottabb bizalommal keresik fel e fővárosi nivóju divatruházat.

— **Borzalmas vérengzés egy regáti községben.** Galatiból jelentik: Foltesti községben borzalmas családi dráma játszódott le. Deac Nicolae fiatal gazdálkodó szövaltásba keveredett feleségével és annyira feldühödött, hogy 36 késszurással valószággal lemészárolta az asszonyt, majd pedig a saját hasát metszette fel. Mindketten meghaltak.

— **Felborult egy zsúfolt autobusz.** Bucurestiből jelentik: Egy autobusz, amelyet Mihai Tudor sofőr vezetett, Militari község közelében teljes sebességgel haladva felborult. A járműben ülő 12 utas közül hét könynyebben, öt súlyosabban megsebesült. Utóbbiak egyike, Elisabeta Gheorghiescu, haldoklik.

— **Hogy él a világ legkisebb embere?** Negyvenkét centiméter magas mindössze a dugszdag Domling herceg, akinek szines életéről most rendkívül érdekes, ragyogó képekkel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma.

— **Uj magyar kenyérkereset: a hőrcsögvadászat.** Erről az érdekes új alföldi foglalkozási ágról közöl képes riportot gróf Bethlen Margit népszerű képes szöpirodalmi lapjának, az „Ünnepek“ nek most megjelent új száma. A 68 nagy oldalas albumalaku „Ünnepek“ ezúttal is gazdag tárházat nyújt a nivós szórakoztató olvasnivalóknak és remek képeknek. Főelárusító: Journal-Import, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

— **Sportol a pesti színészvilág.** Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a „Delibáb“ legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Fodor Gyula halálára

Mélységes részvét megnyilatkozása mellett temették el az elhunyt nagymultu aradi pénzügyi szakembert

Arad társadalmi és gazdasági életének egyik kimagasló és közbecsülésben állt egyénisége költözött el vasárnap az élők sorából. Fodor Gyula, az Aradmegyei Takarékpénztár nyugalmazott vezérigazgatója 68 esztendőskorában, vasárnap este 8 órakor elhunyt. Halálának híre rövid idő alatt elterjedt a városban és őszinte részvétet váltott ki mindazok körében, akik egy emberöltőn át tanulták meg becsülni és értékelni Arad gazdasági életének ezt a korrektségében, szorgalmában és munkaszeretetében példaadó személyiségét.

Fodor Gyula már régebben gyengélkedett és egészségének helyreállítása céljából az utóbbi esztendőben többször is felkeresett külföldi szanatóriumokat. Három héttel ezelőtt Fodor Gyula szervezetét influenza támadta meg, amely később tüdőgyulladásba ment át és ez a betegség végzett az orvosok gondos ápolása ellenére a már legyengült szervezettel.

Fodor Gyula 1871. január 10-én született Magyarbányán. Az aradi felsőkereskedelmi iskola megnyitására ebbe az intézetbe iratkozott és az első érettségiző csoportban, mint az osztály legjobb tanulója, végezte tanulmányait. Az érettségi után, 1888-ban, tehát 17 esztendőskorában, állást nyert az Aradmegyei Takarékpénztárnál, amelynek kötelekében haláláig, tehát 51 éven át tevékenykedett. Hat évvel ezelőtt, vagyis 1933. július 1-ig aktív szolgálatot teljesített, 1933. július 1-e óta pedig mint nyugállományú vezérigazgató állott tapasztalataival az intézet rendelkezésére.

A kitűnő pénzügyi szakember az intézet kötelekében Heinrich Sándor vezérigazgató működése idején lépett, majd pedig Bing Géza irányítása alatt működött. Huszonegy évvel ezelőtt, 1918-ban Fodor Gyula lett az Aradmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója. Előzetesen cégvezető titkári, majd pedig helyettes vezérigazgatói minőségben működött.

Fodor Gyula pénzügyi tevékenységének nagyobb része arra az időre esik, mikor Arad a pénzügyi szakma saját tőkéje és elhelyezett betétek szempontjából az első helyen szerepelt a vidéki városok között. Az a tevékenység, amelyet Fodor Gyula egy fél évszázadon át az Aradmegyei Takarékpénztárnál kifejtett, nagymértékben járult hozzá, hogy a pénzügyi szakma az előkező pozíciót érte el a pénzügyi piacon, amelyet ma is betölt.

Fodor Gyula évtizedeken át tagja volt a Neuman Testvérek Rt. felügyelőbizottságának. Egyébként nem igen vállalt sem közéleti, sem társadalmi szereplést. Egy kivétel volt e tekintetben: az aradi Lloyd társulat, amelynek fiatalkorában titkára volt és később is mindennapos látogatója maradt.

A bankéletben a konzervatívizmusnak volt híve, amelyben elődeinek, Heinrich Sándornak és Ring Gézáknak, az aradi pénzügyi egykori kiváló vezéregyéniségeinek nyomdokait követte. Személyében Arad társadalmi és gazdasági élete egy puritán gondolkodású, széles látókörű üzletembert vesztett el.

Elhunytát özvegye, sz. Löffler Irma, leánya: Rózi, férjezet Blum Árpádné, veje: Blum Árpád, az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselője, sógornói: öz. Schreyer Viktorné, sz. Löffler Margit és dr. Sas Bernátné, sz. Löffler Hermina, sógora: dr. Sas Bernát, valamint kiterjedt rokonság és széles baráti kör gyászolja.

Kedden délután 5 órakor az aradi társadalom nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra Fodor Gyula nyugalmazott bankvezérigazgatót. A halottasházat gyászdrapériával vonták be és az egyszerű fekete lepellet borított koporsót virágokkal halmozták el a rokonok, ismerősök, barátok, volt tisztviselői, igazgatótársai, bankjának egykori üzletfelei, akik mind rajongásig szerették Fodor Gyulát.

Már a kitűzött temetési idő előtt egymásután érkeztek a magánautók, berautók, kocsik, megtelt a halottasház előtti térség és felcsendült Weisz Sándor főkantort ajkán a gyászenék, amikor a koporsót elhelyezték a szószék előtt. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi búcsuztatta az elhunytat. Nagyhatású beszédében az egykori vezérigazgató puritán jelleméről, megalkuvást nem ismerő fardhatatlan munkásságáról, jószívéről és törhetetlen jelleméről emlékezett meg. Arról beszélt, hogy amit mint magánember tesz valaki, könnyen merülhet a feledés homályába, majd így folytatta:

— Amit valaki a közéletnek adott, az itt marad, az drága, mulhatatlan kincs.

A mély hatást kiváltott beszéd után Jellinek József az Aradmegyei Takarékpénztár igazgató-

ságának elnöke búcsuztatta az igazgatóság nevében Fodor Gyulát.

— Eljöttünk, Gyula barátunk, utánad még egyszer, utoljára, valamennyien, akik annyi éven át naponta együtt voltunk veled napi munkánkban. Mindenki, aki az Aradmegyei Takarékpénztárnál szívbe és eszébe vésvé emlékszik a te munkádra, a te szellemedre, a te egyéniségedre, mindenki eljött ide a koporsóhoz, utolsó istenhözadrá.

Arról beszélt Jellinek József, hogy mint az élet útján induló fiatal ember állt be dolgozni a bankért, erős célkitűzéssel.

— Szép volt minden küzdelem és minden megtorpanás, minden fájdalom és minden szenvedés ellenére is, és szép volt mindenkinek ellenére az alkony is, mely egy tökéletes életművet látott a maga csendes, nyugalomtól átszűrte világosságában.

Jellinek József beszédét így fejezte be:

— Mi nem feledni akarunk és nem feledésben megnyugvást találni, hanem emlékezni most és mindig a te nemes példaadásodra és annak követségében, a te szellemed folytatásában és életműved további fejlesztésében akarunk vigasztaló emlékezést lenni.

— Ez az utolsó szavam hozzád, Fodor Gyula barátom, mikor az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága nevében búcsuzom tőled és mind azok nevében, akik az Aradmegyei Takarékpénztárhoz tartoznak. Eredj Utadra és pihend örök álmodat. Isten veled!

A beszéd elhangzása után a templomi énekgyászenéke közben indult meg a menet a koporsó után a nyitott sírhely felé. A gyászmenetben a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Issekutz Géza, Stampf János, báró Neuman Ferenc, Jellinek József, Tauszk Jenő, Beles Jenő dr., Anghel István dr., Steigerwald Alajos, Földes Soma, Dán Oszkár, Szabó Sándor dr., Szabó Miklós, Domán Sándor, Friedland Ionel, Somló Armin dr., Fischer Jenő dr., dr. Stauber János, Székely József, dr. Nagy László, Sándor Béla, Szalai Vilmos dr., Szöllösi Zsigmond dr., Thau Ernő dr., Kurzer Károly dr., Goldschmidt Lipót dr., Török Dezső dr., Stein József, Dömötör László, Ordelt László, Ehrenwald László, Tenner László, Tenner Lajos, Laczay Endre, Nádor István, Goldschmidt Miklós, Bock Béla, Hersch Andor dr., Éles Géza dr., Salgó Miksa dr., Kornis Zsigmond, Mairowitz Emil,

— A Limbeck-ügy a felelősségi fórum előtt. Az aradi törvényszék legutóbbi tárgyalása alkalmával foglalkozott azzal a kilakoltatási perrel, amelyet Arad város vezetősége indított Limbeck Viktorné aradi temetkezési vállalkozó ellen, akinek — mint ismeretes — a színházépületben volt üzlete. Köztudomású, hogy a járási bíróság annak idején elrendelte Limbeckék kilakoltatását a helyiségből, amelyet évtizedeken keresztül bérelt, de közben felbevezést jelentett be a járási bíróság ítélete ellen. Így került az ügy a törvényszék elé, amely elfogadta az alperes jogi képviselőinek, dr. Lazar Aurelnak érveléseit és elrendelte a bizonyítási eljárást, amely által Limbeckék azt óhajtották igazolni, hogy a kilakoltatásuk nem volt jogos.

10 perc alatt készit

2 drb. gyorsfényképet 20 leiert

Foto Sport Str. Eminescu 2.

— Öngyilkossági kísérlet, luminállal. Kedd délután a Cosbuc-ucca 15. számú házhoz hívták a mentőket, hogy az ott lakó Spitz Arankát a központi kórházba szállítsák. A 36 esztendőskorú magánzó ugyanis a korai délutáni órákban nagyobb mennyiségű luminállal megmérgezte magát. Miután heves rosszulletet fogta el, lakásából az udvarra akart menni, de a lépcsőházban összeesett és így találtak rá a házbeliek, akik azután kórházba való szállításáról intézkedtek. Az ügyet orvos vette ápolás alá az életmentés érdekében, aki egyelőre még nem hallgatott ki a rendőrség és ezért testének oka ismeretlen.

A Temestartományi Élelmezési Ipar Céhe,

aradi alosztályának

alakuló közgyűlést tartja május 4-én.

halasztás esetében május 8-án, az Iparos Otthonban, (Str. I. C. Bratianu No. 18.) d. u. 5 órai kezdettel. Kérjük az összes élelmezési iparághoz tartozó kisiparosokat, hogy mindannyian legyenek jelen.

A vezetőség.

Mairowitz Imre, Lichtmann Ferenc, Wallfisch Pál, Neubrunn Jenő. Az Aradmegyei Takarékpénztár teljes tisztviselői kara megjelent a temetésen, még sokan az elhunyt ismerősei köréből. A menet a sírhoz vonult, ahol rövid ima után örök pihenőre helyezték Fodor Gyulát.

A friss sírhanjót a következő felirású koszorúk borították: Drága Apukámnak — Irma, Drága jó édesapámnak — Rózsika, Árpád, Hálas szeretettel — Margit, Utolsó üdvözlés — Zelma, Felejtethetetlen barátunknak — Irén, Vili, Drága jó Gyula bácsinak — Gitti, Öcsi, Öreg barátomnak — Jellinek József, Utolsó üdvözlés — Éles család, Őszinte kegyelettel — Szabó család, Drága Gyula bácsinak — Böske, Feri, Tiszteletünk és kegyeletünk jeléül — Csánádi és Aradmegyei Takarékpénztár, Baráti szeretettel — Verzár Béla és neje, Fájó szívvel búcsuzom — Künstler Dezső, Kedves barátunknak — Rappaport család, Őszinte kegyelettel hervadhatatlan érdemekért — Aradmegyei Takarékpénztár, Szeretettel atyai jóbarátunknak — Tauszk család, Igaz barátsággal — Szeffi és családja, Kegyelettel — Mairowitz Márton és felesége, Isten veled — Arnold, Katica, Rózi, Drága jó sógorunknak — Herminke és Berti, Szeretett Gyula bácsinak — Éva és Loránt, Mélyen megrendülve búcsuzunk — Stauber család, Utolsó üdvözlés — dr. Goldschmidt Lipót és Anna, Kegyelettel — Aradi Lloyd társulat, Szeretettel — Vajda család, Drága Gyula bácsinak — Székely Manci és József, Igaz kegyelettel — Erdélyi Mezőgazdasági Ipar R. T. Arad, Utolsó üdvözléssel — dr. Éles Béla és neje, Utolsó üdvözlés — Böske, Pista, Pisti, Utolsó üdvözlés, kegyelettel — Bock Béla és neje

Fodor Gyula elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címén egyébként a következő adományok folytak be a Szeretetház javára:

Singer Károly és neje 200 lei, öz. Grosz Józsefné 300, Nikolits Sándor 300, Blum család 200, Dán Oszkár 200, Kubicek Oszkár (Temesvár) 500, Gold Emil 200, Schlosser Farkas 100, dr. Somló Armin 100, Weiszberger Lipót 100, Basch Simon 100, Prinz Mór 100, Mairowitz Emil 200, dr. Flischer Jenő 200, dr. Goldzieher Albert 100, Lusztig és Berger 100, Meisl és Adler 100, Kun József 100, Iványi Menyhért 100, Wiesel Hermann 100, Gárdonyi Miklós 100, Künstler Andor 100, Dávidovits Árpád 100, Ordelt László 100, Hegedűs Gyula 200, Földes Soma 200, Faragó Rezső 300, Schwarz Adolf 100, Adler Andor 300, Grosz és Róna 100, Haralamb Henri 200, Corvin nyomda 100 lei.

— Hathavi fogházra ítélte a törvényszék két nagy-laki gazdálkodót, mert baromfit csempészték Magyarországra. A törvényszék ma tárgyalta Csaszvai István, Ábrahám János és Kovács Pál nagy-laki gazdálkodók ügyét, akiket azzal vádoltak, hogy baromfit csempészték Magyarországra. Mindhárman úgy védekeztek, hogy kijelentették, már többször gyanúsították őket hasonló csempészésért, de mindig kiderült, hogy nem ők voltak. Most is mások csempészték, de a csendőrség gyanúja nyomban rájuk terelődött. A törvényszék bünyösnek találta őket és Csaszvait, valamint Ábrahámot 6-6 havi, míg Kovács Pált egyhavi elzárásra ítélte.

— Rendőrségi hírek: Kutasi József, General Coanda-uccai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes 800 leit tartalmazó pénztárcáját klopota a zsebéből. — Petrisor Gheorghe, Prutului-uccai lakos felesége bejelentette a rendőrségen, hogy az elmúlt este, amikor lakása felé tartott, ismeretlen tettesek az uccán rátámadtak és véresre verték. — A fellelitések ügyében megindult a vizsgálat.

Cserépkályhák

nagy választékban

Keller József kályhás-mentő-nél

Str. MARAŞESTI P. SZÁM. — JAVÍTÁST, ATRAKÁST ÉS CSEMPLÉST OLCSÓN VÁLLAL.

— Egy romániai magyar tengerészhalálának rejtélye. Constantából jelentik: Kovács Dénes tengerész, aki a „Carol I.” hajón teljesített szolgálatot, néhány nappal ezelőtt eltűnt. Tegnap azután a tiszt holttestét Galati közelében megtalálták a Galati és Braila közötti sínpáron. Egyelőre még nem sikerült megállapítani, hogy a tengerésztiszt öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig merénylet áldozata lett. A nyomozást abban az irányban is kiterjesztették, hogy Kovács Dénes miért hagyta el Constantát.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerész, Piata Avram Iancu 13 (Tel.: 25-20.)

IANKA gyógyszerész, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11-00.)

Dr. DICK gyógyszerész, Str. Mărăşesti 1. (Tel.: 17-68.)

SPORT KÖZLÖNY

Döntetlenül végződött a nemzeti bajnokság rangadója

Az AMEFA nagy harc után győzte csak le az Sportul Studentesc csapatát — Bravuros győzelmét aratott a Gloria Kolozsváron — Pontot szereztek a sereghajtók

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján került lebonyolításra a nemzetközi bajnokság rangadója, amelyet Temesváron vívott meg a Ripensia és a bajnokjelölt Venus. A mérkőzés döntetlenül végződött, bár inkább a Ripensianak áll a meccs és a temesvári csapat egy 11-est sem tudott értékesíteni. A Venus most már biztos bajnok, de annál bizonytalanabb a helyzet a hátsó csoportban, ahol valamennyi kiesésre álló csapat pontot, illetve pontokat szerzett. A Gloria nagyszerű fegyvertényt vitt véghez: otthonában vert a Vicioriára, de a „konkurrensnek” is szereztek pontot, illetve pontokat: a Tricolor és a Chinezul megosztottak, az UDR pedig rávert a Carpatira. Aradon az AMEFA csak nagy küzdelem után tudta maga alá gyűrni a Sp. Studentesc együttesét és ezzel a győzelemmel a táblázaton a harmadik helyre ugrott. A vasárnapi forduló egyik legnagyobb meglepetését a Rapid szolgáltatta, amely nagyarányú győzelmet aratott a Juventus felett. A táblázat a vasárnapi forduló után a következőképpen alakult:

1. Venus	18	12	6	—	40	12	30
2. Ripensia	17	9	4	4	41	28	22
3. AMEFA	18	7	5	6	31	30	19
4. Carpati	17	7	5	5	22	22	19
5. Victoria	18	7	3	8	32	29	17
6. Rapid	18	6	5	7	30	24	17
7. Juventus	18	7	2	9	34	24	16
8. Tricolor CFPV	18	6	3	8	18	32	15
9. Sp. Studentesc	18	5	5	8	24	29	15
10. UDR	18	5	5	8	20	31	15
11. Chinezul	18	4	7	7	39	44	15
12. Gloria	18	4	6	8	21	37	14

Beszámolókat a következőkben adjuk:

AMEFA—SP. STUDENTESC 1:0 (0:0).

A mérkőzésen közel 2000 néző jelent meg és a meccs megkezdése előtti eső nem ártozt meg a játéknak, de a második féldő azután zuhogó záporban folyt le és ez már a játék rovására ment. Az AMEFA formája alatt játszott, így is azonban balszerencséje fosztotta meg, hogy nagyobb arányú győzelmet ne arasson. Russu dr. sipjelére így állt fel a két csapat:

AMEFA: Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin. **Sp. Studentesc:** Constantinescu — Duce, Badulescu — Dumitrescu T., Dragan, Mitan — Marinescu, Mihaescu, Constantinescu, Grecu, Stefanescu, Gica Popescu.

Az AMEFA kezdi a játékot, de a vendégcsapat lendül előre és Gica Popescu elől kell Geroldnak mentenie, majd Stefanescu lö nagy helyzetből kapu mellé, Nehezen kapnak lábra a piros-feketék és a 15. p. összjáték után Léb lövése ad Constantinescunak munkát, majd három perc múlva labdáját kell fognia. Eseménytelen percek után a 33. p. adódik az első szöglet és pedig a bucarestiek kapujánál, de Léb beadása eredménytelen, majd Batrin beadását fogja meg a kapus, Léb lö kapu fölé egyéni játék után, a 40. p. pedig Bermoser átadását Perneki fordulásból lövi, de Constantinescu jól helyezkedett. Stefanescu lövése ad még munkát Geroldnak, majd vége a féldőnek.

Helycsere után az eső is megered, de ez sem készíti gyorsabb mozgásra a játékosokat. Szaniszló büntetője után Perneki fejesét alig tudja szögletre tolni Constantinescu, de ez, valamint az ezt követő sarokrugás is eredménytelen. Szaniszló szabadrugása ad munkát a vendégcsapat kapusának, végre a 19. p. megtörik a jég: Szaniszló beadása után Batrintól Duce lábán irányt változtatva a labda Léb elé perdül, aki mintegy 15 méterről élesen a balsarokba vágja, úgy hogy a labdát a kapus csak érinteni tudja (1:0). A vendégcsapat hagy ki egy szögletet, majd hatalmas védelmi hibából Constantinescu, Grecu ugrik meg, de Perneki pompásan teszi ki Bermosert, a kapus elébe fut és Bermoser lövése már az üres kapu felé tart, amikor a befutó Dragan a vonalról menti a biztos gólnak látszó helyzetét. Perneki lö a bal kapufa mellé, majd Batrin ismétli ezt meg kétszer egymásután és így az eredmény már nem változik.

A győztes csapat védelmében Gerold, de főleg Slivat gyakran hibáztak, Kovács viszont végig higadtan és megbízhatóan működött. A fedezetsorban csak Szurgyi játszott kifogástalanul, Szabó és Szaniszló formán kívül vannak. A csatársorban, amely hátról kevés támogatásban részesült, az összekötők — főleg Léb — sokat dolgoztak. Batrinnek volt néhány jó lefutása, ugyancsak Bermosernek is, Pernekit viszont állandóan ketten fogták. A Sp. Studentesc védelme az aradnál jobb volt. A kapus megbízható, a hátvédek, különösen Duce, kemények és jól rugnak. A fedezetsor és a csapat legjobbjai Dragan, az oldalhátok azonban gyengébbek. A csatársorban az összekötők érde-

meinek említését, a két szélső nagyon kezdetlegesen játszott. Russu dr. jól látta el feladatát.

GLORIA—VICTORIA 2:1 (1:0).

Kolozsvár. Élénk érdeklődés mellett folyt le a mérkőzés, amelyen a Gloria megérdemelten jutott az értékes két pont birtokába. Határtalan lelkesedés fűtötte a csapat minden egyes tagját és ez megeremlyette gyümölcsét: két váratlan pont képeben. Az egész együttes a legteljesebb dicsőreget érdemli, de mégis Theimer, Varjassy — a mezőny legjobbjai — Micola, valamint Tudor érdemelnek külön említést. A Victoriában ezúttal is a fedezetsor tünt ki, valamint Cornea és Capusan. Így álltak fel a csapatok:

Gloria: Theimer — Varjassy, Volentir — Sic. Iovan, Codrean, Micola — Tudor, Marienut, Fritz, Henegar, Mercea. **Victoria:** Sepsi — Chendrean, Felecan I. — Pál, Pop III., Nistor — Cornea, Szántai, Bokor, Felecan II., Capusan.

A CAA rávert az SGA-ra a kerületi bajnokság vasárnapi fordulóján

A Mica vasárnap is, hétfőn is győzött

Az alkerületi elsőosztályú bajnokság vasárnapi fordulójának meglepetése az atléták győzelme a tornászok felett, ugyancsak a Transilvania győzelme a Crisana ellen is. A Mica vasárnap az Unirea-t, hétfőn pedig a Transilvaniát győzte le. Az Olimpia a Titanustól, a Tricolor pedig a Hakoah-tól szerezte meg a pontokat. A Gajana csak 34 percig játszott és ezalatt négy gólt kapott az Intelegereától. A táblázat most így alakult:

1. Mica	20	18	—	2	117	17	36
2. Olimpia	18	13	2	3	65	27	28
3. Titanus	20	11	4	5	43	33	26
4. SGA	20	10	4	6	39	42	24
5. CAA	19	9	1	9	35	24	19
6. Crisana	18	7	3	8	36	47	17
7. Tricolor	18	8	1	9	32	31	17
8. Unirea	17	5	5	7	32	40	15
9. Astra	17	5	5	7	31	27	15
10. Intelegerea	19	6	2	11	27	41	14
11. Gajana	18	3	6	9	18	75	12
12. Hakoah	21	3	5	13	28	60	11
13. Transilvania	18	4	2	12	24	53	10

Tíz gólt lőtt a Ferencváros a magyar bajnokság vasárnapi fordulóján

Az Újpest, Hungária és Kispest is biztosan győztek

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolítottak le, amelynek során a négy vezető csapat 22 gólt lőtt és egyet sem kapott. A forduló meglepetése a Szeged budajoki győzelme. A táblázat a vasárnapi mérkőzések után így alakult:

1. Újpest	19	15	2	2	75:23	32
2. Ferencváros	18	14	3	1	72:31	31
3. Hungária	19	12	4	3	52:26	28
4. Kispest	20	12	3	5	48:31	27
5. Nemzeti	18	8	6	4	38:29	22
6. Szeged	19	7	6	6	38:27	20
7. Budafok	19	7	6	6	32:31	20
8. Phöbus	19	6	6	7	37:40	18
9. Szolnok	19	8	2	9	34:42	18
10. Elektromos	19	5	5	9	29:38	15
11. Taxisok	19	4	5	10	47:54	13
12. Bocskai	20	3	4	13	25:54	10

Változatos játék után a 33. p. Codrean átadását Tudor mintegy 10 méterről védhetetlenül küldte a hálóba (1:0). Szünet után a 20. p. Varjassy hendsze miatti 11-esből Pop III. egyenlített (1:1), de a 37. p. sikerül a Gloriának a győzelmet jelentő gólt megszereznie, ismét Tudor révén, aki Marienut átadását küldte hálóba (2:1). Emil Kroner vezette a mérkőzést.

RIPENSIA—VENUS 1:1 (1:0).

Temesvár. 4500 néző előtt került sorra a rangadó, amelynek színvonala azonban a vártnál alacsonyabb volt. A Ripensia az első féldőben többet támadott, szünet után kiegyenlített volt a játék. A 35. p. Ciolac átadását Marcu I. 20 méteres bombalövessel zúdította a hálóba (1:0). szünet után a Ripensia védelem hibájából Orzának sikerült a 11. p. egyenlítésre (1:1). A 26. p. Feraru kezelése miatt 11-es a bajnokjelölt ellen, de a büntetőt Marcu kapulécnek lövi. Bíró: Piky Kroner.

RAPID—JUVENTUS 4:0 (0:0).

București. A Juventus csak az első féldőben volt egyenrangú ellenfél, szünet után a Rapid ke-rekedett felül. A 12. p. Moldoveanu, a 27. p. Barátky szereztek az első két gólt, majd a 35. p. Vințila 50 méteres lövését Sadovski elnézte, végül a 41. p. Barátky állította be a végeredményt. Bíró: Morar Teofil dr.

CHINEZUL—TRICOLOR CFPV 2:2 (1:1).

Ploesti. Változatos küzdelmet vívott a két csapat és a pontosztokodás megfelel a mutatott játéknak. Az 1. p. Malița góljával a Chinezul vezet, de a 34. p. Boksa egyenlített. Helycsere után a 21. p. Kocsis góljával a honi együttes jut vezetéshez, a 31. p. azonban Thierjung révén egyenlített a Chinezul. Bíró: Tica Ilescu.

UDR—CARPATI 2:0 (1:0).

Resica. Az otthonában játszó csapat megérdemelten szerezte a bajnoki pontokat. A 12. p. Dura góljával vezet az UDR, szünet után pedig a 20. p. Zsizsik fejele a győzelmet bebiztosító gólt. Bíró: Radulescu Costel.

Beszámolóink:

CAA—SGA 3:0 (1:0). Heves küzdelem után a kapu előtt határozottabb csapat győzött. A gólok Kozsnyica (2) és Zoller osztoztak.

Transilvania—Crisana 3:0 (1:0). Meglepetés-szerű, de megérdemelt győzelem, amelynek góljait Craciun, Hönig II. és Karagvéna szereztek.

Mica—Unirea 9:2 (6:1). A Mica mindkét féldőben fölényben volt és biztosan győzött Alimar (3), Körösladányi (2), Teucean. Popa és Pascu góljaival.

Olimpia—Titanus 3:1 (2:1). A többet támadó csapat szerezte meg a pontokat. A gólokat Mihók, Czégényi s Dragos, illetve Szilbereisz lőtték.

Tricolor—Hakoah 3:0 (1:0). A Tricolor szünet után nagy fölényben volt. Góljait Botos és Szilágyi (2. egyet 11-esből) érték el.

Intelegerea—Gajana 4:0. A Gajana csak 7 emberrel jelent meg és amidőn ez a létszám a 34. p. hatra fogyott, a bíró beszüntette a játékot. Góllövők: Stahl II. (2), Farkas III. és Merkli.

Mica—Transilvania 7:0 (2:0). A Mica jó csatárjátékkal győzött. Góllövők: Alimar (3), Körösladányi, Pascu, Serban és Popa.

13. Zugló	19	2	3	14	25:68	7
14. SSE	19	2	1	16	21:79	5

A mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

Ferencváros—Zugló 10:0 (5:0). A Ferencváros nyomasztó fölényben játszott és több gólt is lőhetett volna. Főleg Kiszely volt kitűnő és a gólokat Sárosi I. (3), Kiszely (3), Sárosi III., Tolai, Gyetvai és Kapocsi (öngól) szereztek.

Újpest—Taxisok 5:0 (1:0). Az Újpest tartalékos csatársorral is fölényesen nyert. Valamennyi gólt a nagy formában lévő Zsengellér szerezte. köztük egyet 11-esből.

Hungária—Bocskai 3:0 (2:0). A Hungária lefekezve is biztosan győzte le gólképtelen csatársorral rendelkező ellenfelet. Cseh, Szabó III. és Turay szereztek a mérkőzés góljait.

Kispest—Phöbus 4:0 (1:0). A Kispestben Páli megsérült, de így is fölényesen győzte le a Phöbust. A gólok közül Nemes és Olajkár II kettőt-kettőt lőtt.

Szeged—Budaörs 3:1 (1:1). Az első félidőben a Budaörs szünet után a Szeged volt jobb. Lukács (2) és Bognár, illetve Hidas lőtték a mérkőzés góljait.

Nemzeti—SSE 3:1 (3:0). Alacsony színvonalú játék után a Nemzeti megérdemelten nyert. A gólokat Sztancsik, Kiszalgi és Fenyvesi (11-esből), illetve Kovács szerezte.

Elektromos—Szolnok 2:1 (2:1). Az Elektromos kitünően játszott és nagyobb arányban is győzhetett volna. Mindkét gólt Füzi II. szerezte, a Szolnokét pedig Nagy.

Csütörtökön állítják össze a válogatott csapatot

Bucuresti. A Jugoszlávia ellen készülő országos válogatott csapat szerdán és csütörtökön edzőmérkőzést tart a Kispest ellen és a Kispest elleni csapatokat már össze is állították, viszont a végleges válogatott összeállítására csak a csütörtöki mérkőzés után kerül sor. Az első mérkőzésen így áll fel a román együttes:

Pavlović — Bürger, Sfera — Vintila, Feraru, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Dobay. A második félidőben a csatársor így alakul: Praszler, Reiter, Bodola, Barátky, Dobay.

A második mérkőzésen csütörtökön a fiatalok is szóhoz jutnak és ekkor ilyen lesz az összetétel: Iordachescu (Sadovskij) — Duce, Felecan I. (Domján) — Pál, Juhász, Lupas (Nistor) — Praszler, Reiter, Marcu, Spielmann, Ene. Szünet után így alakul a támadósor: Orza, Ploesteanu, Marcu, Pețea Valecov, Ene.

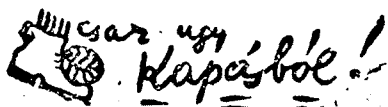
Május 28-án kezdődik a ligabajnokság

Temesvár. A Nyugati Liga bajnoksága május 28-án kezdődik és az első fordulót május 28-án és június 4-én bonyolítják le. A párosítás a következő:

Craiova—Arad.
Zsilvölgy—Resica.
Turnuseverin—Lugos.
Nagyszentmiklós—Temesvár.

Az első vasárnap az előállók a pályaválasztók, június 11-én és 18-án pedig a középdöntőket bonyolítják le, amelyek győztesei beleszólnak a B) ligába. A ligadöntőért a két győztes június 25-én és július 2-án játszik.

O Hétfői eredmények. Hétfőn több mérkőzést bonyolítottak le és ezek a következő eredményeket hozták: Bucuresti: Maccabi—Chinezul 4:2 (1:0). Nagyvárad: Victoria—CAO 2:2 (1:0). Resica: SSMR—Rovine Grivita 4:1 (2:1).

Neagu Boerescu, az UFSR igazgatója Budapesten tárgyal a május 5-én lejárt román—magyar sport-egyezmény meghosszabbítása ügyében. A két ország közötti sportkapcsolatokat a tárgyalások előreláthatólag kíméltik.

Varsóban a lengyel—román teniszmérkőzés második napján a párost bonyolították le és ezen Tlocsinszky—Bawarovsky-pár 9:7, 4:6, 6:3, 1:6, 6:3 arányban legyőzte a Tănăsescu—Schmidt-kettőt. A lengyelek ilyenformán 2:1 arányban vezetnek.

A magyar bajnokságban vasárnap a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Ujpest—Phöbus, Nemzeti—Budaörs, Zugló—Taxisok, Szolnok—Ferencváros, Szeged—Elektromos.

Olof Olsson svéd gyorsúszó a 100 yardos gyorsúszásban 52.8 mp.-re javította meg honfitársa, Björne Borg 53.6 mp.-es legjobbját.

O B) ligás eredmények: CAMT—Rovine Grivita 9:0, CAO—Unirea MV 3:0, Minerul—CFR Simeria 4:0, Crișana—Universitatea 2:0, Tricolor (Nagybánya)—HTV 4:1, Mures—Industria Sármei 2:1, Victoria (Nagykároly)—Olimpia 2:0, Prahova—ACFR 3:1, Dacia Unirea—Mociornita 2:0, Maccabi—Lucafařul 1:0, Turda—AS Constanta 3:2, Textila—Traian 3:0, Gloria CFR—Mihai Viteazul 10:0.

A Tricolor pályavárató tekeversenye

Vasárnap avatta fel tekepályáit a Tricolor, egyéni és csapatverseny keretében, melyen az aradi tekeegyesületek vetélkedtek. A pálya, mely a Münnich-féle vendéglő kerthelyiségében épült fel, igen jól sikerült és talán csak a nekiülő-tér meghosszabbítása lenne szükséges. Reggel 9 órától délután 5 óráig az egyéni versenyeket bonyolították le, melyet nagy küzdelem után Búszörményi (AAC) nyert meg 3 dobásból elért 17 fával. A helyekért holtversenyek utáni rádobással folyt erős vetélkedés, mely végül is a következő sorrendet alakította ki: 2. Macskássy II. (Tricolor) 16 fa, 3. Pajtek (Tricolor) 16 fa, 4. Tóth (Tricolor) 15 fa, 5. Beutler (AAC) 15 fa, 6. Butykó (Tricolor) 14 fa. Ugyancsak 14 fát ütöttek Pascu Gheorghe, Pascu Petru, Hack János. A csapatverseny előtt Pascu Gh., az aradi kerület és az Infrătirea nevében, Macian Nicolae az AAC és Wittner Gy. a Prietenii nevében indultak a Tricolor, eredményes működést kívánva. Utána elkezdődött a csapatverseny, melyen sorsolás utáni sorrendben az AAC, Tricolor, Prietenii 11—12 verseny zöje dobta le dobásait. A csapatok valamennyien tartalékokkal kiálltak, de amíg a megfelelő jó tartalékokkal kiálló AAC alig láthatóan érezte első vonalbeli játékosainak hiányát, addig a többiek, de különösen a Prietenii messze formája alatt szerepelt. A győztes AAC fölényes biztonsággal győzött, könnyen birkózta meg a pálya és golyók szokatlanságával, mely nehézségek úgy az Infrătirea, mint a Prietenii dobóinál látható nyomokat hagytak. A Tricolor elfogultsággal küzdött, de így is kétségtelen tudásról tettek tanúságot. A csapatverseny eredménye a következő: 1. AAC (44+60+44+49) 197 fa, 2. Infrătirea (43+34+43+44) 164 fa, 3. Tricolor (43+44+26+35) 148 fa, 4. Prietenii (35+37+26+44) 142 fa. A verseny végén a résztvevő csapatok a Tricolor zászlóit kapták.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A legfelsőbb mezőgazdasági tanács is foglalkozik a mezőgazdasági kamarák egy százalékos illetékének kérdésével

Birtolon Aurel ismerteti a legfelsőbb mezőgazdasági tanács előtt a kérdést

Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a Temes-tartományi mezőgazdasági kamarák elnökei küldöttségileg keresik fel Marta Alexandru dr. királyi helytartót, aki előtt részletesen ismertetik a kamarák által eddig behajtott 1 százalékos illeték kérdését. A kamarai elnökök meg is jelentek Marta dr. királyi helytartó előtt és az aradi mezőgazdasági kamara képviselőiben Birtolon Aurel elnök vett részt a küldött ség tagjai között. A küldöttség kifejtette, hogy a mezőgazdasági kamarák eddig illetékként a mezőgazdasági adók 1 százalékát kapták. Ez az illeték Aradmegyében 3 millió, míg egész Temes-tartomány területén 12 millió lejt tett ki. Az 1938. évi közigazgatási törvény rendelkezései értelmében 1939. április 1-től, vagyis az új költségvetési év kezdetétől az említett 1 százalékos illeték összegét a királyi helytartóságok kapják meg. A mezőgazdasági kamarák elnökei kifejtették a királyi helytartó előtt, hogy abban az esetben, ha a mezőgazdasági kamarák ettől az illetéktől elesnek, nem tudnak eleget tenni törvényt szabta kötelezettségeiknek és nem fejthetnek ki eredményes tevékenységet. Mindezekre való tekintettel azt kérték, hogy a királyi helytartóság mondjon le önként az említett összegről és hasson oda, hogy a közigazgatási törvényt a mezőgazdasági kamarák által kért értelemben módosítsák.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó válaszában rávilágított arra, hogy a helytartóság az említett illetékről nem mondhat le, mert a szóban levő 12 millió lejt már beillesztették a helytartóság költségvetésébe és ezt a költségvetést a belügyminisztérium jóváhagyta. Lehetetlen tehát a helytartóság számára az, hogy ha az 1 százalékos illetékről lemond, az ennek következtében hiányzó 12 millió lejt máshonnan pótolni.

Értesülésünk szerint Birtolon Aurel, aki a legfelsőbb mezőgazdasági tanács tagja, a tanács szerdán megtartandó ülésén szóvá teszi az 1 százalékos illeték kérdését és azt javasolja, hogy a legfelsőbb mezőgazdasági tanács Calinescu miniszterelnöktől kérje a közigazgatási törvény módosítását oly értelemben, hogy

az 1 százalékos illetéket ismét a mezőgazdasági kamarák kapják. Mivel a mezőgazdasági kamarák átlátják a királyi helytartóságok helyzetét is, azt kérik, hogy a helytartóságok jövedelmét más uton pótolják. Kérésük indokolásul azt hangsúlyozzák, hogy az említett illeték a mezőgazdák fizetik, a helyes tehát az lenne, hogy a mezőgazdasági kamarák révén ennek az illetéknek inkább mezőgazdasági, mint közigazgatási rendeltetése legyen.

Abban az esetben, ha a kormány megtalálja a királyi helytartóságok költségvetése szempontjából is a kielégítő megoldást, kétség nem férhet ahhoz, hogy a királyi helytartóságok a szóban levő illetékről lemondanak.

PREMIER SZOMBATON,

május 6-án a BUDAPESTI

VIGSZINHÁZBAN

ORVOSKISASSZONY

Színját 3 fe vonásban.

Irtia Patriola S. Hare. Fordította: Harsányi Zsolt.

Muráti Lili, Ajtay, Bihary,
Dénes György, Greguss, Kormos
Márta, Kőmives, Köpeczy-Boócz,
Ladomerszky Margit, Márkus
Margit, Orsolya Erzsébet,
Perényi, Vértess.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELEMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és
prospektusok

ORT. utazási irodáiban:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének évi közgyűlése

Kolozsvár. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi közgyűlését április hó 28-án a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja. A közgyűlésre országrészünk minden vidékéről nagy számban jöttek el a szövetkezetek képviselői. A közgyűlést, amelyet a központ hivatalos helyiségében tartottak meg, gróf Béldi Kálmán elnök nyitotta meg. A központ vezetősége részéről megjelentek

dr. Gyárfás Elemér, gróf Haller István, dr. Mikó László és Zoltán; Pál választott igazgatósági tagok, valamint Trica Zaharia és Zeicu Ioan kinevezett igazgatósági tagok. Gadó Jenő, Gvarmathi Árpád és Vári Domokos felügyelőbizottsági tagok, dr. gróf Bethlen László vezérigazgató, dr. Ferencz József igazgató és Elekes Béla aligazgató.

Az igazgatósági jelentés letárgyalása után Bakk József, a radnótfáji tejszövetkezet kiküldöttje emelkedett szólásra és a szövetkezetek hátláját fejezte ki dr. gróf Bethlen László vezérigazgató és az igazgatóság tevékenységéért, hogy különösen az elmúlt év nehézségei közepette oly eredményesen irányították a központ kötelessége tartozó szövetkezetek életét. Indítványozta, hogy gróf Bethlen László vezérigazgatónak, valamint az igazgatóságnak hűvökönyvi köszönetet szavazzon a közgyűlés. Bakk József indítványát általános lelkesedéssel elfogadta a közgyűlés, majd Bethlen László gróf megköszönve az iránta és az igazgatóság iránt megnyilvánuló bizalmat, ismertette a jövő év munkatervét. A központ korábbi tervei szerint ez évben megépítésre került volna a harmadik szövetkezeti tejfeldolgozó telep, ezt a tervet azonban a rendkívüli gazdasági helyzetre való tekintettel ez évben nem vizik keresztül, hanem helyett a marosvásárhelyi telepet fogják kibővíteni, amit különösen a marosmegyei tejszövetkezetek rohamos fejlődése tesz szükségessé. Rámutatott a vezérigazgató a hitellellátás mai nehézségeire, ismertette a központnak a múlt év során beindított takarékbetétgyűjtési és új üzletreszjegyzési akcióit. Ennek során kiemelte a szövetkezetek megértő áldozatkészségét, hogy szinte maradéktalanul siettek az új központi üzletreszjegyzésben részt venni. Köszönetét tolmácsolta egyben a szövetkezeteknek azért a megértő magatartásért, hogy a központra háruló adminisztratív költségek viselését egyöntetűen vállalták. A központnak sikerült a folyó évi visszszámításai hitel keretét újabb jelentős összeggel felemelni. Bejelentette végül, hogy a központ a múlt évben ingatlant vásárolt egy központi székház felépítésének céljából. A székházépítést azonban a rendkívüli gazdasági viszonyokra való tekintettel, szintén elhalasztotta az igazgatóság. Az új alapszabályok kapcsán az igazgatóság a szövetkezetekkel való szorosabb együttműködés megvalósítása érdekében propaganda bizottságot szervezett. Kéri a közgyűlést, hogy a propaganda bizottság tagjait úgy válasszák, hogy abban minden

Özv. Fodor Gyuláné szül. **Löffler Irma**, mint felesége, **Blum Arpádné** szül. **Fodor Rózsika**, mint leánya, fájdalomtól lesújtva tudatják, az alulirott többi hozzátartozók nevében is, hogy a legjobb férj, a legszeretőbb apa és após, az odaadó jó rokon

FODOR GYULA

az Aradmegyei Takarékpénztár nyug. vezérigazgatója

folyó évi április hó 30-án, 68 éves korában nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

A Megboldogult kihült tetemét folyó évi május hó 2-án, délután 5 órakor helyeztük örök nyugalomra a régi és a régi temető halottasházából.

Eletünk végéig tartó kegyeletes szeretetünk fogja drága emlékét őrizni.

Arad, 1939 május hó.

Blum Arpád, veje.

Dr. Sas Bernátné
szül. **Löffler Hermina**,
özv. **Schreyer Victorne**
szül. **Löffler Margit**,
dr. Sas Bernát
sógornői és sógora.

Dr. Szabados Nándorné

szül. **Lichtmann Böske**,
Lichtmann Ferenc,
dr. Sas Lóránd,
dr. Sas Lórándné
szül. **Nánássy Eva**
unokaöccsei és unokahugai.

Minden külön értesítés helyett.

Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara őszinte megrendüléssel tudatja, hogy

FODOR GYULA UR

az intézet nyugalmazott vezérigazgatója
és igazgatóságának tagja

folyó évi április hó 30-án eltávozott az élők sorából.

A megboldogult fél évszázadon át szentelte lankadatlan munkásságát, nagy energiáját és kiváló hozzáértését intézetünknek. Nemes jelleme és köztiszteltetben álló egyénisége büszkeségünk volt.

Hült tetemét folyó évi május hó 2-án, délután 5 órakor helyeztük Aradon örök nyugalomra.

Mindannyian hálás kegyelettel őrizzük emlékét.

Arad, 1939. év május havában.

Az Erdélyi Mezőgazdasági Ipar Rt. igazgatósága és felügyelőbizottsága igaz megilletődéssel jelenti, hogy

FODOR GYULA ur,

aki vállalatunk felügyelőbizottságának, részvénytársaságunk megalakulása óta érdemes tagja volt, folyó évi április 30 ikán elhunyt.
Arad, 1939. május 2.

Emlékét őszinte kegyelettel fogjuk megőrizni!

megye képviselőt nyerjen. A propaganda bizottság tagjai a következők lettek: Imreh Zsigmond, Dávid Sándor, Pálfi György, dr. Karda Ferenc, László János, Magass Árpád, Pál Dénes, Polgár Gyula, dr. P. Trefán Timótheusz, Becskv István, Tökés József és Dósa Árpád.

A szövetkezeti propagandával kapcsolatban számos hozzászólás hangzott el. Kóvári Jakab, a kénesi tejszövetkezet képviselője a vidéki szövetkezeti értekezlet rendezésének a kérdésével foglalkozott, Gruja Farkas, a nyárádszentbenedeki szövetkezet kiküldöttje a szövetkezeti propaganda kimélyítését kívánta. Gadó Jenő kéri az igazgatóságot, hogy a téli gazdasági tanfolyamokon szövetkezeti tárgyu előadásokat is tartsanak. Dr. P. Trefán Timótheusz mély gondolatokkal teltt hozzászólásában a propaganda erejét fejtegette. Kocsis János a szövetkezeti vezetők új nemzedékének a kiképzésére két éves szövetkezeti tanfolyam létesítését hozta javaslatba, vagy a szövetkezeti pályára törekvőnek az állami szövetkezeti iskolákba való irányítását. Dr. Mikó László, Balogh József, Vári Domokos és Zoltáni Pál hozzászólásai után gróf Bethlen László vezérigazgató rámutatott arra, hogy a központ a propaganda terén, mint a múltban, úgy a jövőben is a szövetkezeti tagok belső uton való nevelésére fekteti a főszűrt s kerül minden hangos hirtverést. A legjobb propaganda a tárgyi eredmények felmutatása s ezt az eddigi munkával sikerült is elérni.

A Népkezősségi szervezetben a szövetkezeti ügy számára külön alosztályt szerveztek, melynek elnökéül Haller István gróf, a „Hangya” szövetkezetek elnökét, titkárául Horváth Józsefet, a központ főtisztviselőjét delegálták.

Élénk érdeklődés mellett tárgyalta a közgyűlés a szövetkezetek betétgyűjtés; lehetőségeinek a kérdését is, melyhez szintén sok kiküldött szölt hozzá. Gróf Béli Kálmán elnök zárószavai után a közgyűlés résztvevői közebében vettek részt.

Szabó Albert emlékezete

Tíz éve volt május elsején Szabó Albert halálának. Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetői, Domán Sándor elnök és társai ez alkalomból kegyeletes emlékezéssel keresték fel Szabó Albert sírját. Tíz év nagy darab idő az élet mai rohanásában, de Szabó Albert nevét és egyéniségét nem csupán ma is fenálló cége őrzi. Neve és egyénisége közvetlenül él ma is, nem csak a kereskedők világában, akikhez ennek a foglalkozásnak eszményi megbecsülésével és szeretetével, egész szívvel tartozott, hanem túl a kártársakon, tíz év távlatában is tisztán él Szabó Albertnek, a nemes életű polgárnak az emléke is. Nem volt a város gazdag kultúrelőének egyetlen mozgalmá sem, amelyben részt nem vett volna. Nem volt írói, költői, színművészeti és kép-

zőművészeti esemény, amely nem kapcsolódott közvetlen szálakkal a Szabó Albert üzlete fölött volt családi otthon magánéletébe. Eszményi mintája volt az élete a békebeli kulturpolgári életnek: nappal a kemény munka, este a szellemi közösségben élés tevékeny álmadozása és okos jótékonyosság. Amikor elment, fiai átvették minden vonatkozásban az apai örököt. Apjuk emlékére jelentős összegnek az évi kamatát biztosították megrokkant, letört kereskedők segélyezésére. A Kereskedelmi Testület minden évben május elsején osztotta szét ezt a rendelkezésére állított összeget. — A mostani tíz éves megemlékezés kegyelele nem csupán a régi barátok és kartársak még eleven szeretetének volt a kifejezője, hanem egyben annak a sok esetű embernek a nevében is beszélt, akik részére élő eleven reménység forrása maradt támogató kezével máig is Szabó Albert. — A Kereskedelmi Testület nevében ezekkel a gondolatokkal áldozott a sírnál Domán Sándor elnök. A vezetőség Szabó Albert szellemét követte abban, hogy ennél a bensőséges megemlékezésnél kerülje a nagy nyilvánosság külsőségeit.

Nem fogják meghosszabbítani a gázlarcok megfizetésére engedélyezett május 31-iki határidőt

Az aradi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az összes ipari és kereskedelmi cégeket, hogy csak egy ízben sikerülhetett kieszközölnie a gázlarcok kötelező megrendelési és kifizetési határidejének meghosszabbítását május 31-éig. Ezt az új határidőt már nem fogják meghosszabbítani s május 31-ike után megkezdődik a törvény végrehajtásának ellenőrzése s a büntető szankciók alkalmazása.

— A SÓ ÁRUSÍTÁSÁT, ILLETVE ELOSZTÁSÁT ÚJ ALAPOKRA FEKTETÉK. Az autonóm monopóliumtörvény a só árusításának jogát országos szintre ruházta. A nemzeti szövetkezeti intézet pedig a szövetkezeteket bizta meg a só nagybani árusításával, Aradon a Banca Federala, Zorile, valamint az Industria si Comertul, aradi iparosok hitelszövetkezete kapta meg a sóárusítási jogot. A monopóliumtörvény 12.412-1939. számú rendelete értelmében a só nagybani árát a következőképpen állapították meg: Kőszó q. lei 275. darált só jutatszákban 305. darált só papírzsákban 295. hulladék-só papírzsákban 295. kőszó süvegben 255. bészarábiát, vízből kivont só 605. tengeri só 305. konyhasó kg.-os csomagolásban 605. különleges asztali só 955. jódosított asztali só 955 lei.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Gyermekek mellé menne nevelőnőnek, vagy szárazdadának komolyabb intelligens izraelita nő, ki már ilyen minőségben volt alkalmazva. Cimeket a kiadóba kér.

Középkorú házaspár házmesternek ajánlikozik, a férfi ért a vízvezeték-szereléshez. Cimeket a kiadóba.

Máté műhímző ajuroz, tamburoz, hímzés, kelengyékét monogrammoz gépen. Készít gombokat minden nagyságban a legújabb fazonban. Arad, Str. Eminescu 20-22., az udvarban, a kapuval szemben. 2014

Házvezetőnői állást keres intelligens fiatal asszony. Cimeket a kiadóba kér. 2016

Perfekt gyermekgondozónő éves bizonnyitvánnyal kisgyermek mellé állást keres. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kérek. 2006

Házaspár házmesteri állást keres, az asszony fizetésért dolgozna. P. Stefan cel Mare 15., ajtó 2. 2007

Deutsch-Rumänische Professorin geht als Gouvernante zu Kindern. Alfandry, Timisoara, Str. Onitiu Virgil 7. 2011

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható, jóllövő mindenest azonnalra felvétetik. Vészi fotózást, Str. Alexandri 1. 2004

Kifutóju felvétetik. Tipografia G. Ienciu, Bul. Carol 63.

Német kisasszony gyermekek mellé a nappali órákra kerestetik. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Bul. Reg. Ferdinand 41. számú (volt Gazdasági Egyesület épületében) házban 2x4 szobás, összkomfortos lakás azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél. 1947

Bancă Romaneasca-palotában 3 új üzlethelyiség és egy háromszobás lakás kiadó. 1967

Négyoszobás, összkomfortos urilakás augusztus 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Str. Mărăsesti 4. 1999

Négyoszobás, modern lakás két külön bejárattal, új magánházban kiadó. Kiadható elválasztva kétszoba, mellékhelyiségek és kétszoba garzonlakásként, esetleg butorozva. Str. Sf. Gheorghe No. 46.

Orvosnak alkalmas ötszobás, két előszoba és mellékhelyiségekből álló I. emeleti lakás Str. Horia 4. sz. házban augusztus 1-re kiadó. 2013

Belvárosi, négyoszobás, modern, új házat teljes komforttal elcserelném egy olcsóbb, belvároshoz közeli kétszobás, telekkel bíró külvárosi házzal. Cal. Saguna, Str. Dna Balasa, Str. Oituz előnyben. Cimeket „Differencia-fizetés” jellegre a kiadóba kérek.

Szépén butorozott szoba közvetlen fürdőszobával kiadó, esetleg házaspárnak is. Str. Dumbrava Rosie 27., emelet, a törvényház mellett. 2003

Újonnan festett háromszobás, modern lakás azonnal kiadó. Str. Bolintineanu 4. Bővebbet: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand, 42. 2012

Egyszoba, fürdőszobás, modern lakás azonnalra kiadó. Str. Dacilor 14., a betegsegélyző mellett.

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **henies és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Tiszta viasz, vagy mülép és méz kapható. Cim a kiadóban. 1965

Kerese azonnali megvételre öntöttvas-fürdőkádát. Cimeket a kiadóba kérek.

Megérkeztek az eredeti francia „Eclair-Vermorel” szálló- és gyümölcsfa-permetezők. Fratii Burza S. A. vaskereskedés. Arad. 1923

Takaréktűzhelyet két sütővel keresek azonnali megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Háztartási cikkek, egyes butordarabok, könyvek, kották, márványlap, fagyaltógép, jókarban levő női nyáriruhák, disztárgyak stb. minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. 1699

Modern konyhabutor eladó 3000 leiért, Str. Stroiescu 32. 2005

Kártyológép megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Cséplőgép, Hoffherr és Schrantz, magánjáró, MAV lokomobillal, használt eladó. Cim: Dr. Deutsch ügyvéd, Arad, Piata Avram Iancu 7. 2017

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai tróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamia, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegek és teljes lakásberendezést.

Zálogkölesönöket közvetlenül a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláját megvesszük.

TEMPO

bizomány-üzlet, Fischer Elis-palota.

Egy portablí trógép sürgősen eladó.

Legújabb jelentéseink:

Roosevelt újabb ajánlatokat készül tenni Hitlernek?

Newyork. A Daily Telegraph tudósítója jelenti, hogy Rooseveltnél fogva a rokkantak szövetségének közgyűlésén fog válaszolni Hitler birodalmi vezér legutóbbi beszédére. A lap értesülése szerint az elnök újabb kérdéseket fog felvetni Hitler előtt és módot talál majd arra, hogy konkrét tárgyalási formát ajánljon Hitlernek, mert ettől várják a világpolitikai helyzet megengyhülését és a világbéke eljövételét.

Megnyílt a föld Japánban egy egész városka alatt

Tokio. Vasárnap borzalmas földrengés sújtotta Japán Acita nevű tartományát. Újabb jelentések szerint a tartomány egyik kis városkája 70 házával együtt a tengerbe süllyedt. Ez az esemény országszerte fokozta a pánikhangulatot. A tokiói hatóságok becslése szerint az áldozatok számát több mint százra becsülik. A földrengés következtében az egész környéken leirhatatlan pánik keletkezett. Az emberek a szabadba menekültek és katonaságot kellett kirendelni a veszélybe került vidékre.

Gafencu Rómában

Az olasz király és császár, továbbá Mussolini és Ciano fogadta eddig a külügyminisztert, aki kedden este hagyta el az olasz birodalmi fővárost

Ünnepélyes kihallgatás XII. Pius pápánál

Róma. Gafencu román külügyminisztert hétfőn este 9 órakor kihallgatáson fogadta III. Victor Emánuel király és császár. A kihallgatás fél óra hosszát tartott. Tegnap délután Elena királyné és császárné kihallgatáson fogadta Gafencu külügyminiszter feleségét. Dél előtt Gafencu megtekintette az olasz bányászati kiállítást, majd utána a Venezia palotában Mussolini miniszterelnök fogadta kihallgatáson. Az egy órán keresztül tartott megbeszélésekről a következő hivatalos jelentést adták ki:

— „A Duce ma délután 12 órakor Ciano külügyminiszter jelenlétében fogadta Gafencu román külügyminisztert, akivel hosszabb szívélyes megbeszélést folytatott.

— Gafencu és felesége ma jelennek meg a pápa előtt s szerdán reggel utaznak hazatérve Belgrádban megszakítják és a külügyminiszter érintkezésbe lép a jugoszláv állam vezetőivel.

Vatikánvárosból jelentik: Grigore Gafencu külügyminiszter, felesége és Comnen szentszéki román követ társaságában meglátogatta Öszentsége XII. Pius pápát. A román külügyminiszter háromnegyed órai kihallgatás után látogatta meg Maglione bíborost, szentszéki államtitkárt. A külügyminiszter IX. Pius pápa rendjét, amelyet az elmúlt napon kapott, viselte a látogatás ideje alatt. Maglione bíboros-államtitkár meglátogatása után a Clementina-terembe ment a külügyminiszter, akit a római román kollégium növendékei ott melegen ünnepelték.

Gafencu külügyminisztert és Románia vatikáni követét Öszentsége a pápa külön fogadta és a kihallgatás után Gafencu külügyminiszter feleségét és kíséretének néhány tagját fogadta és áldásban részesítette őket.

Öszentsége a pápánál történt kihallgatás után Maglione bíboros államtitkár is fogadta Gafencu külügyminiszter feleségét és Comnen román követet. Gafencu külügyminiszter 12 órakor még meglátogatta a „Pio” kollégiumot is.

Maglione bíboros államtitkár délután 1 órakor visszaadta a román külügyminiszter látogatását. A követségen dezsönét adtak a bíboros-államtitkár tiszteletére. Maglione bíboros-államtitkárán kívül a követ vendégei voltak még: Dolci, Marmagi, Erano bíborosok, Monsignor Tardiu, Borghese hercegnő, San

Saverino grófnő, olasz királyi udvarhölgy, Perlucchi Crescenti márk, Aspremont gróf, Ruspoli hercegné, Longare grófnő, ezenkívül számos római és vatikáni előkelőség.

A Lavoro Fascista Gafencu látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy a francia sajtó jobban érdeklődik a román külügyminiszter római útja mint párisi látogatása iránt. A külügyminiszter több helyen megállt körútja során, de római megállása kétségkívül nagyon hasznos lehet, miután Olaszország kivételes helyzetben van és összhangba hozhatja álláspontjait a balkáni helyzettel.

Gafencu külügyminiszter párisi látogatásával kapcsolatban a francia lapok megírják, hogy Gafencu szíves és érdekes adatokkal tér vissza Romániába. A román külügyminiszter az egyik párisi lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy

Románia kész betartani a román-német gazdasági egyezményben foglalt megállapodásokat, de ezen túlmenően más megállapodást nem köt Németországgal. Az interjú további során Gafencu külügyminiszter azt is kijelentette, hogy boldog lenne, ha az angol-román és a francia-román gazdasági kapcsolatokat a jövőben még jobban kimélyítenék.

A turini „Stampa” című lap Gafencu külügyminiszter személyével foglalkozva, többek között a következőket írja:

— Grigore Gafencu értékes politikai személyiség és kiváló tehetségű újságíró, aki úgy a kormányban, mint a parlamenti életben és a sajtóban is kitűnt. Románia fiatal külügyminiszterének tehetsége már 1928. évi alminiszteri tevékenysége során kitűnt és már ekkor megállapították, hogy Gafencu egyike a fiatal nemzedék legtehetségesebb személyiségeinek. A román külügyminiszter olyan realista, aki azonban nincs idealizmus híján és akit örök derűlátás hevit. Öfelsege II. Carol király 1938. december 20-ikán bizta Gafencura a külügyi tárcát és ezt a bizalmat az Uralkodó február elsején, a Nemzeti Ujjászűletés Frontja kormányának megalakulásakor megújította. Gafencu nagy barátja Olaszországnak és az elmúlt évben lebonyolított körútja után több cikket írt Timpul című lapjában a fasizmus alkotásairól, valamint az olasz szellemiségről, a mely Romániában élénk visszhangra talált.

A N. U. F. eseményei

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ujjászűletés Frontja szabályzatának 13. szakasza értelmében Calinescu Armand miniszterelnök felhívja a Front legfelsőbb tanácsának tagjait, hogy jelenjenek meg Bucurestiben a május 9-én, kedden reggel tartandó ünnepségen. Az ünnepséggel kapcsolatosan a Front legfelsőbb tanácsának tagjai hétfőn, május 8-ikán délután 5 és 6 óra között részletes felvilágosítást kaptak a Front vezértitkárságtól a képviselőház épületében.

Mikó Imre dr., a Nemzeti Ujjászűletés Frontja legfelsőbb tanácsának tagja, a Front vezértitkárságához harminchárom beiratkozási névsort juttatott el, amely a bucuresti-i magyarok Frontba való belépését tünteti fel. Ezek egyébként egyidejűleg a Magyar Népközösség tagjai is.

Sontag dr., a Nemzeti Ujjászűletés Frontjának vezértitkárságához 2934 bucuresti-i német lakosnak a Nemzeti Ujjászűletés Frontjába való belépéséről szóló névsort juttatott el.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 3.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13:10: Rádiózenekar. 14: Előadás. 14:10: Hírek. 14:30: Rádiózenekar. 15:10: Időszéri közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18:03: Filmzene lemezeken. 19: Művészeti krónika. 19:15: Régi francia zene lemezeken. 20: A virágok hónapja. Felolvasás. 20:15: Costica Dumitrescu zenekara. 21:05: Debussy-lemezek. 22: Hírek. Sport. 22:15: Florica Christoforeanu énekel. 22:40: Gh. Cocea hegedül. 23: Hírek. 23:15: Ionel Ciurcea zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 12:10: Rádióüzenetek. 13:10: Magyar Revü Táncczenekar, Tóth Imre énekszámaival. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 16:30: Rádióüzenetek. 17:15: A rádió diákfelőrája. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Előadás Odry Árpádról, hanglemezekkel. 18:45: Fazekas Mária magyar nótákat énekel, kíséri Lakatos Flóris cigányzenekara. 20:10: Eugenia Gainszka hegedül, zongorakísérettel. 20:45: Házipari problémák. Felolvasás. 21:10 Operett. 22:10: Hírek.

Budapest II. 14:30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 19:40: Olasz nyelvoktatás. 20:15: Zsögön Lenke énekel, zongorakísérettel. 21: Hírek. 21:20: Hanglemezek. 22:35: Időjárásjelentés. 22:40: A rádió szalonzenekara. 23:30: Hamburgi menyasszony. Operett három felvonásban.

Belgrád. 13: Népies zene. 13:45: Lemezek. 14:40: Hírek. 17:45: Népies zene. 18: Csevegés. 18:20: Rádiózenekar. 19:15: Lemezek. 21: Opera.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 4.

Bucuresti. 7:30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13:10: Déli hangverseny közvetítése. 14:30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16:45: Előadás. 17:10: Strauss János operettjeiből. Utána: Meisel három könnyű zenedarabja. 18: Gvermekóra. 19: Időszéri anyagok. 19:15: Táncczene közvetítése. 20: Felolvasás. 21:15: A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése Cortot zongoraművész közreműködésével. A hangverseny szünetében: Hírek közvetítése. 23: Hírek. 23:15: Gramofonlemezek közvetítése. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. A hírek közvetítése után közlemények.

Budapest I. 7:45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 8:20: Étrend. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 12:15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13: Harangszó. 13:10: Cigányzene. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés. 14:30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15:30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 16:30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17:15: Vidám felőrá. 17:45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18:10: A rádió szalonzenekara. 19:15: Emlekek Bárd Miklósról. 19:45: Hangverseny Zenekar. 20:55: Gazdáknak. 21:10: Református Lelkészegyesület műsoros estje. 22: Országos Postászenekar. 22:40: Hírek. 23: Ének. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene. 0:15: Eszperantó előadás. 1:05: Hírek.